

Autorizare si turism in alimentatie publica si agroturism

1. Turismul și dreptul

Pornind de la principiile turismului mondial care au fost cuprinse în cadrul Codului global de etică și identificând *dreptul la turism*, enunțat ca al 7-lea principiu și de la considerația drepturilor omului, putem afirma că *omul are dreptul la turism* și că turiștii au drepturi, aspecte care ne determină să reflectăm asupra unui drept al turismului.

Turismul apare ca necesitate socială fundamentală în realitatea actuală, recunoscându-se importanța acestuia în cadrul protecției sănătății, dreptului la odihnă, concediu și petrecere a timpului liber, culturii. Dreptul la vacanță și odihnă sunt recunoscute în Declarația Universală a Drepturilor Omului, ca o necesitate de recunoaștere și protejare particulară. În condițiile în care, turismul îndeplinește funcții sociale multiple, tinde să devină un bun esențial. Dincolo de fenomenul economic și social reprezentate, în perioada contemporană, turismul a devenit un fenomen de civilizație.

Considerăm „*dreptul la turism*” un drept fundamental al omului contemporan, un concept al prezentului și viitorului în cadrul Uniunii Europene, componentă a dreptului social european.

Pentru a justifica un *Drept la turism*, subliniem raporturile între turism și drept, pornind de la identificarea raporturilor turismului și libertăților.

- Practica turismului presupune ca primordială existența libertăților fundamentale.
- Amintim necesitatea garantării liberei circulații – statele care își închid frontierele sau limitează posibilitatea accesului la anumite părți ale teritoriului, nu garantează siguranței persoanelor și practică turismului arbitrar, sunt state care suprimă sau frânează dezvoltarea turismului.
- Dezvoltarea turismului este legată în egală măsură de alte libertăți, cum ar fi libertatea asocierii sau libertatea comerțului și a industriei.
- Privind dintr-un alt unghi, particularitatea turismului a condus la o anumită limitare a libertăților comerțului și industriei – exemplificând prin reglementarea profesiei de ghid de turism, ca urmare a reclamațiilor turiștilor, inclusiv a celor străini (protejarea turiștilor străini este cu atât mai importantă cu cât nemulțumirea acestora poate afecta reputația națională, fapt regretabil atât din punct de vedere al prestigiului și mândriei naționale, cât și din punct de vedere economic, deoarece turismul poate constitui o sursă de venituri care este de dorit a fi importantă ca și contribuție în PIB-ul unei țări).

Raporturile între turism și drept sunt evidențiate cu precădere de rolurile exercitate prin intermediul dreptului de către stat și autoritățile publice în privința turismului, și ne referim în acest sens, la rolul de protecție împotriva neregulilor și abuzurilor care pot fi cauzate de activitatea de turism, și respectiv, la rolul de dezvoltare a turismului.

- **1. Protecția prin drept împotriva neregulilor și abuzurilor de ordin turistic** are ca scop remedierea neregulilor generate de activitate de turism care pot amenința ordinea publică și a abuzurilor din raporturile de drept privat, și anume:
- **a) Protecția prin drept a ordinii publice** a generat reglementări în privința asigurării siguranței, liniștei și curățeniei publice, acestea fiind aspecte care fac obiectul administrației publice.
- În România au fost reglementate practicile sportive nautice și montane, care ar putea periclita siguranța publică (Hotărârea Guvernului nr. 511/2001 privind unele măsuri de organizare a activității de agrement în stațiunile turistice, Hotărârea Guvernului nr. 452/2003 privind desfășurarea activității de agrement nautic, Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 292/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind desfășurarea activității de agrement nautic, Hotărârea Guvernului nr. 263/2001 privind amenajarea, omologarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement, Ordinul ministrului turismului nr. 491/2001 pentru aprobarea Normelor privind amenajarea, omologarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement).
- Distracțiile nocturne care pot deranja ordinea publică au fost reglementate atât de către administrația publică centrală (Hotărârea Guvernului nr. 1267/2010 privind clasificarea structurilor de primire turistice) cât și de către administrația publică locală, prin Hotărâri de Consiliu Local referitor la programul de funcționare al unităților de alimentație publică, respectiv organizarea manifestărilor muzicale sau a altor aglomerări de persoane.
- Reglementări în privința asigurării curățeniei publice au fost adoptate la nivelul administrației publice locale dar și la nivelul administrației centrale, în special cele referitoare la protecția mediului înconjurător în fața presiunii turistice, crearea de parcuri naționale și arii protejate.

b) **Protecția prin drept a consumatorului turistic** a generat reglementări specifice de protecție a turiștilor în România:

- organizarea activității de salvamar (Hotărârea Guvernului nr. 1021/2002 pentru aprobarea Normelor privind organizarea posturilor de salvare și a posturilor de prim ajutor pe plaje și în țănduri),
- organizarea activității de salvamont (Hotărârea Guvernului nr. 77/2003 privind instituirea unor măsuri prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți),
- reglementări de nediscriminare (Hotărârea Guvernului nr. 306/2001 privind practicarea de către agenții economici din turism și de către instituțiile de cultură de tarife și taxe nediscriminatorii pentru turiștii și vizitatorii români și străini),
- reglementări de informare (Hotărârea Guvernului nr. 805/2001 privind unele măsuri de informare asupra tarifelor maxime pentru serviciile de cazare în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică la turismul neorganizat),
- reglementări pentru asigurarea confortului (Hotărârea Guvernului nr. 1267/2010 privind clasificarea structurilor de primire turistice),
- reglementări pentru asigurarea protecției personale (Hotărârea Guvernului nr. 237/2001 pentru aprobarea normelor cu privire la accesul, evidența și protecția turiștilor în structuri de primire turistice),
- reglementări pentru asigurarea respectării și cunoașterii drepturilor și obligațiilor (Ordonanța Guvernului nr. 107/1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 631/2001 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 107/1999 privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1387/2015 pentru aprobarea contractului cadru de comercializarea a pachetelor de servicii turistice),
- reglementări în domeniul siguranței igienico-sanitare (Ordin comun al ministrului turismului, ministrului sănătății și familiei, ministrului administrației publice și ministrului apelor și protecției mediului nr. 330/262/109/327/2002 privind dezinsecția și deratizarea structurilor de primire turistice în stațiunile de pe litoral),
- reglementări pentru asigurarea turiștilor (Ordinul ministrului turismului nr. 235/2001 privind asigurarea turiștilor în cazul insolvenței sau falimentului agenției de turism).

c) ***Protecția prin drept a profesiei turistice*** a necesitat generarea de reglementări pentru asigurarea onestității, competenței și solvabilității prestatorilor de servicii în domeniu, a protecției sectorului comercial împotriva concurenței abuzive și neloiale și a prestatorilor neprofesioniști și nu în ultimul rând pentru protecția turiștilor.

- Organizarea și desfășurarea activității de turism în România a fost reglementată prin Ordonanța Guvernului nr. 58/1998, care a fost aprobată cu completări și modificări prin Legea nr. 755/2001, cu completările și modificările ulterioare.
- A fost reglementată:
- - activitatea structurilor de primire turistice (Hotărârea Guvernului nr. 1267/2010 privind clasificarea structurilor de primire turistice, Ordinul nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind clasificarea structurilor de primire turistice),
- -activitatea agențiilor de turism și de eliberare a brevetelor de turism (Hotărârea Guvernului nr. 1267/2010 privind condițiile de acordare a licenței și brevetului de turism cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului turismului nr. Ordinul nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind criteriile și metodologia pentru eliberarea licențelor și brevetelor de turism).
- De asemenea, a fost reglementată profesia de ghid de turism (Hotărârea Guvernului nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 292/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism).

2. Protecția prin drept a dezvoltării turismului

- Se manifestă prin crearea legilor de reglementare a activității de turism de către puterea publică (Ordonanța Guvernului nr. 58/1998, privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, cu modificările și competențele ulterioare, care a fost aprobată prin Legea nr. 755/2001, cu modificările ulterioare), ca urmare a considerării turismului ca și sursă importantă de venituri la nivel național, ca pârgie în cadrul dezvoltării regionale și nu în ultimul rând, ca o necesitate socială.
- De asemenea, reglementarea concediilor plătite, subvenționarea acordată pensionarilor prin bilete de tratament balnear, create cu intenția de a introduce turismul în domeniul socialului, introducerea tichetelor/voucherelor de vacanță (OUG. nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, HG 215/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea tichetelor de vacanță, cu modificările și completările ulterioare) au determinat dezvoltarea de instituții și reguli juridice importante.
- Dezvoltarea turismului este susținută și prin prisma programelor de promovare și dezvoltare turistică precum și a celor de investiții publice în acest domeniu (HG 558/2017 privind aprobarea Programului pentru dezvoltarea investițiilor în turism - Masterplanul investițiilor în turism - și a criteriilor de eligibilitate a proiectelor de investiții în turism, HG 20/2012 privind aprobarea Programului multianual de marketing și promovare turistică și a Programului multianual de dezvoltare a destinațiilor, formelor și produselor turistice).
- Acest ansamblu de instituții juridice care reglementează intervențiile economice și sociale fac din drept un veridic motor de dezvoltare a turismului.

Abordarea turismului prin prisma dreptului comunitar, analiza turismului la nivelul Uniunii Europene prin prisma organelor acesteia și a acțiunilor și politicilor europene în turism, ne permit formularea următoarelor concluzii:

- În cadrul domeniilor de acțiune a Uniunii Europene și ale statelor membre, turismul este unul dintre cele luate în considerare. În acest sens, au fost luate o serie de măsuri speciale, pentru acest domeniu, și anume:
- **1. Măsuri pentru turiști:**
 - - **libera circulație a turiștilor**, care presupune un permis de conducere comunitar, un pașaport și un act de identitate european, respectiv eliminarea barierelor pentru libera circulație a persoanelor
 - - **protecția și informarea turiștilor** pentru protejarea sănătății, siguranței și a intereselor directe ale acestora (Recomandarea Consiliului din 22 decembrie 1986 cu privire la măsuri de protecție împotriva incendiilor în hoteluri, Directiva 90/314/CEE din 13 iunie 1990 referitoare la comercializarea pachetelor turistice, Directiva 97/47/CE din 26 octombrie 1994 privind protecția consumatorilor la anumite aspecte ale contractelor legate de obținerea unui drept de utilizare a bunurilor imobiliare pe o anumită perioadă de timp – time-share, Directiva 97/7/CE din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor în materie de contracte la distanță, Directiva 2006/7/CE din 15 februarie 2006, cu privire la gestionarea calității apelor de baie utilizate în cadrul curelor balneare);

2. Măsuri pentru profesii din domeniul turismului și afaceri:

- **referitoare la accesul pe piață, concurență** și IMM-uri, (Directiva 2005/36/CE din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, Directiva 2006/123/CE din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne),
- **dezvoltarea armonioasă a turismului**, care presupune posibilitatea extinderii turismului în spațiu și timp, dezvoltarea investițiilor în turism în concordanță cu protecția mediului,
- **libertatea stabilirii și libera prestare de servicii**, care presupune dreptul cetățeanului european de a desfășura, în țările membre ale Uniunii, activitate profesională în domeniul turismului (în restaurant, hotelărie, camping), cu condiția să fi practicat această meserie în țara de origine, dreptul ghidului de turism de a presta servicii în alte state, atunci când însoțește un grup în străinătate (cu excepția neoperării în locuri care necesită prezența unui ghid de turism specializat), liberalizarea transporturilor;

3. Măsuri pentru țări și regiuni:

- care includ posibilitatea beneficierii de către acestea de **sprijin pentru dezvoltarea turismului prin fondurile structurale – 2014 – 2020** (spre exemplu: ***Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 2.2 ITI – Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor;*** ***Programul Național de Dezvoltare Rurală: Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale și Submăsura 6.4 – Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole);***
- **stimularea calității și competitivității turismului european**, cu scopul de generare de locuri de muncă și de creștere economică (Inițiativa privind **crearea unei etichete europene pentru sistemele de certificare a calității în turism**, care ar putea îmbunătăți transparența și coerența evaluării calității la nivel european. Eticheta europeană ar urma să fie acordată acelor sisteme de certificare a calității serviciilor turistice (prezente și viitoare) care respectă criteriile comune europene);
- **crearea unui sistem statistic comunitar pentru turism - reglementări statistice în domeniul turismului** – desfășurarea de acțiuni pentru promovarea introducerii Cadrului statistic de contabilitate în turism (TSA) - care va fi utilizat pentru comensurarea produselor și serviciilor turistice (în conformitate cu standardele internaționale conceptuale, de clasificare și definire) și care va asigura coerența comparațiilor datelor statistice specifice diferitelor țări. Acest TSA va conține informații detaliate despre producția și produsele din domeniul turismului, legăturile cu alte industrii, date cu privire la forța de muncă angajată, date despre formarea de capital și informații adiționale non-monetare despre turism.

Tratatul de la Lisabona crează o nouă bază juridică dedicată turismului, menită să consolideze statutul Uniunii Europene de principală destinație turistică a lumii, conferind Uniunii Europene competența de a lua decizii care afectează acest sector (fiind autorizată să ofere linii directoare pentru dezvoltarea turismului), cu o majoritate calificată, astfel că se prefigurează începutul unei politici europene în domeniul turismului.

În concluzie, turismul este un domeniu de care se ocupă în mod particular dreptul.

2. Administrația turismului

- Complexitatea fenomenului turistic, argumentată prin realitatea faptului că turismul reprezintă o industrie extrem de complexă, care cuprinde și acoperă un grup variat de sectoare, cu o structură sofisticată, necesită coordonare și cooperare, care pot fi asigurate doar prin autorități ale administrației publice, deținătoare ale autorității și a mecanismelor de exercitare și organizare în acest sens.
- Cu toate că turismul este o activitate realizată mai ales de inițiativa privată, un rol cheie în dezvoltarea acestui domeniu este deținut de administrația publică, deoarece, importanța economică și socială a turismului și contribuția acestuia la “binele general”, necesită intervenția statului în dezvoltarea turismului, asigurându-se în același timp și corelarea la nivel macroeconomic în raport cu evoluția tuturor celorlalte ramuri componente. Rolul statului și necesitatea intervenției sale în domeniul turismului este recunoscut de specialiști, dar apar diferențe de opinii cu privire la numărul și conținutul funcțiilor sale.

Considerăm că statul, ca deținător al puterii de comandă administrativă la nivel național, pentru a asigura cadrul unei bune și corespunzătoare dezvoltări a turismului, exercită următoarele funcții importante:

- funcția de legiferare și reglementare;
- funcția de coordonare a activității turistice;
- funcția de planificare a activității turistice;
- funcția de promovare turistică.

Rolul statului în domeniul turismului se concretizează astfel în: stimularea dezvoltării turismului, coordonarea, supravegherea și controlul industriei turismului, furnizarea de servicii și promovarea turistică.

Exercitarea administrației publice în domeniul turismului se realizează atât la nivelul administrației publice naționale (statale) cât și la nivelul administrației publice locale.

- Coordonarea politicilor de organizare, supraveghere, dezvoltare și promovare a turismului este asigurată în general prin **autorități ale administrației publice centrale de specialitate**, organizate în subordinea Guvernului sau a ministerelor.
- Administrarea atribuțiilor din domeniul turismului, de către către un minister sau de către un alt organ de specialitate din administrația ministerială, reprezintă o **opțiune politică** a partidului sau a coaliției de partide care se află la guvernare, decizia adoptată exprimând interese și priorități politice.
- În cadrul administrațiilor publice, în multe țări, ca manifestare a principiului descentralizării, o parte importantă a competențelor în domeniul turismului revine **autorității publice locale** – organisme (oficii) de turism cu caracter local sau regional (spre exemplu Direcția Regională de Turism Madeira în Portugalia).

Organizația Mondială a Turismului (OMT) a realizat → tipologia “organismelor naționale de turism”:

- ministere de sine stătătoare;
- ministere mixte sau combinate,
- secretariate de stat pentru turism, organisme de sine stătătoare sau în cadrul unor ministere mixte;
- departamente în cadrul unor ministere mixte;
- comitete de stat sau comisariate pentru turism;
- oficii naționale de turism (guvernamentale);
- autorități naționale de turism;
- direcții generale de turism, în cadrul unor ministere mixte sau al unor departamente etc.

Exemple de autorități ale administrației publice centrale cu atribuții în turism în diferite state ale lumii:

- România: Ministerul Turismului;
- Bulgaria: Ministerul Economiei;
- Franța: Ministerul Economiei, Finanțelor și Muncii;
- Croația: Ministerul Mării, Turismului, Transportului și Dezvoltării;
- Grecia: Organizația Națională pentru Turism;
- Irlanda: Agenția Națională pentru Dezvoltarea Turismului;
- Portugalia: Direcția Generală de Turism, la nivel central și Secretariate Regionale de Turism și Cultură la nivel regional;
- Slovacia: Ministerul Economiei;
- Slovenia: Ministerul Economiei, prin Directoratul pentru Turism;

Exemple de autorități ale administrației publice centrale cu atribuții în turism în diferite state ale lumii:

- Israel: Ministerul Turismului;
- Ungaria: Ministerul Afacerilor Economice;
- Canada: Comisia de turism;
- Egipt: Ministerul Turismului;
- Cehia: Ministerul pentru Dezvoltarea Regională;
- Austria: Ministerul Federal al Economiei și Muncii, prin Departamentul turismului și obiectivelor istorice și Oficiul Național pentru Turism;
- Malta: Autoritatea pentru Turism;
- Lituania: Ministerul Economiei, prin Departamentul de Stat pentru Turism;
- Spania: Ministerul Economiei, prin Secretariatul de Stat pentru Comerț și Turism;
- Thailanda: Autoritatea pentru Turism.

Ancheta O.M.T. Privind 100 de autorități ale administrației publice naționale ale turismului → aspecte referitoare la atribuțiile și competențele acestora în domeniul turismului:

- toate au atribuții în asigurarea cadrului instituțional corespunzător de organizare și funcționare a turismului la nivel național și de reprezentare pe plan național și internațional în domeniul turismului;
- toate au atribuții de culegere și prelucrare a datelor și statisticilor legate de turism;
- 90% au competență în planificarea și dezvoltarea turistică, în vederea integrării planurilor de dezvoltare turistică în planul general de dezvoltare a țării;
- majoritatea asigură aplicarea reglementărilor legale și controlul aplicării acestora de către prestatorii din turism, ocupându-se de:
 - elaborarea reglementărilor din domeniul structurilor de primire turistice, controlul acestora, clasificarea structurilor de primire, autorizarea altor activități conexe structurilor de primire turistice, avizarea construcțiilor, modernizărilor și extinderilor cu destinație turistică,
 - elaborarea reglementărilor în domeniul activității agențiilor de turism, controlul acestora, acordarea de licențe;

Ancheta O.M.T. - 100 de autorități ale administrației publice naționale ale turismului → aspecte referitoare la atribuțiile și competențele acestora în domeniul turismului:

- 70% întreprind acțiuni de încurajare a țării pentru aderarea la convențiile internaționale din domeniul turismului, în vederea suprimării, reducerii sau simplificării formalităților de trecere a frontierei;
- 60% au competență fie în organizarea de cursuri de formare și specializare profesională, seminarii sau studii în turism, fie în crearea de instituții de învățământ în domeniul turismului, ca și în acordarea de burse de studiu;
- 67% participă la acțiuni având ca scop protejarea și utilizarea resurselor turistice, culturale sau artizanale sau punerea în valoare a resurselor și atracțiilor naturale ale țării lor, participând la campanii pentru protejarea mediului sau crearea de parcuri și rezervații naturale;

Ancheta O.M.T. - 100 de autorități ale administrației publice naționale ale turismului → aspecte referitoare la atribuțiile și competențele acestora în domeniul turismului:

- 70% sunt implicate în promovarea țării lor în străinătate (din care 55% dispun de birouri sau oficii de turism în străinătate);
- 62% sunt implicate în promovarea turismului în interiorul țării;
- 52 de autorități naționale își asumă responsabilitatea organizării propriilor servicii de asistență turistică, având ghizi turistici și interpreți naționali;
- cele mai multe își creează servicii de relații publice, organizează vizite de documentare profesională pentru agenții de turism și ziariști, publică broșuri, prospecte, ghiduri și alte documente de informare turistică sau realizează campanii publicitare în mass-media.

Exercitarea autorității publice în domeniul turismului în România la nivelul administrației statale a fost realizată prin structuri administrative, înființate de stat, ca structuri de specialitate în subordinea Guvernului, deținând o competență limitată la domeniul sau sectorul respectiv. Pornind de la faptul că, administrația centrală de specialitate este compusă din administrația ministerială (ministerele) și administrația extraministerială (autoritățile administrative subordonate Guvernului sau ministerelor și autoritățile administrative autonome), concluzionăm că exercitarea autorității publice în domeniul turismului în România la nivelul administrației statale s-a realizat atât la nivelul administrației ministeriale, cât și la nivelul administrației extraministeriale, prin structuri de specialitate.

- Aceste structuri de specialitate au fost ministere cu competență numai asupra sectorului respectiv, cum a fost Ministerul Turismului, au fost ministere competente în mai multe domenii de activitate, exemplul Ministerului Comerțului și Turismului, unde sectorul turismului era administrat ca un departament în cadrul ministerului mixt, au fost autorități, ca organe de specialitate în subordinea Guvernului, spre exemplu Autoritatea Națională pentru Turism, sau autorități, ca organe de specialitate în subordinea unui minister, exemplul Autorității Naționale pentru Turism funcționând în subordinea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.
- Exercitarea autorității publice în domeniul turismului în România, la nivelul administrației extraministeriale prin autorități administrative subordonate Guvernului sau ministerelor, a fost determinată de considerarea guvernării respective asupra volumului de activitate pentru rezolvarea problemelor de specialitate ale domeniului, care nu reclama organizarea unui minister.

În România, în domeniul turismului, majoritatea competențelor revin administrației publice centrale, în comparație cu competențele administrației publice locale. Spre deosebire de exemplul multor state, unde, în cadrul administrațiilor publice, ca manifestare a principiului descentralizării, o parte importantă a competențelor în domeniul turismului revine autorității publice locale (aceasta îndeplinind un rol important în dezvoltarea și promovarea acestui domeniu, beneficiind de o organizare distinctă, deținând servicii proprii, întâlnind în unele cazuri oficii și administrații de turism cu caracter local sau regional), în România, repartizarea competențelor și atribuțiilor în administrarea turismului, la nivelul administrației publice centrale și locale, este disproporționată.

- Datorită faptului că industria turistică are legături cu majoritatea sectoarelor economice, se impune menținerea unei comunicări și a unei legături continue între toate instituțiile publice, organizațiile nonguvernamentale implicate și interesate în dezvoltarea turismului.

3. Controlul activităților din turism și industria ospitalității

- În structurile de primire turistice, controlul activității este efectuat de către toate organele de control specializate, în domeniile: financiar-fiscal, sanitar, sanitar-veterinar, urbanism, calitatea în construcții, protecția consumatorului, protecția muncii, inspecția muncii, protecția împotriva incendiilor, protecția mediului, protecția turistului, asigurarea ordinii publice precum și în alte domenii prevăzute de lege.

Instituții publice cu atribuții de control al activității structurilor de primire turistice:

- în domeniul financiar-fiscal: Ministerul finanțelor (Direcția finanțelor publice, Garda financiară)
- în domeniul sanitar: Ministerul Sănătății (Direcția județeană de sănătate publică)
- în domeniul sanitar-veterinar: Autoritatea sanitar veterinară
- în domeniul urbanism: Instituția Primarului localității pe raza căreia își desfășoară contribuabilul activitatea la punctul de lucru autorizat
- în domeniul calitatea în construcții: Inspecția în construcții
- în domeniul protecția consumatorului: Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului (Comisariatul județean pentru protecția consumatorului)
- în domeniul protecția/inspecția muncii: Ministerul Muncii (Inspecția muncii și Direcția județeană de muncă)
- în domeniul protecția împotriva incendiilor: Ministerul Administrației și Internelor (Insectoratul de Situații de Urgență)
- în domeniul protecția mediului: Ministerul Mediului și Pădurilor (Garda de mediu)
- în domeniul protecția turistului: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
- în domeniul asigurării ordinii publice: Ministerul Administrației și Internelor (Insectoratul județean de poliție).

Desfășurarea controlului în structurile de primire turistice se face cu respectarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor actualizata.

- Desfășurarea controlului în structurile de primire turistice se face cu respectarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor actualizata.
- Constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, prin ordonanță, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București.
- Stabilirea și sancționarea contravențiilor în toate domeniile de activitate se efectuează prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului.
- Prin hotărâri ale autoritatilor administrației publice locale sau județene se stabilesc și se sancționează contravențiile în toate domeniile de activitate pentru care acestea le sunt stabilite atribuții prin lege, în măsura în care în domeniile respective nu sunt stabilite contravenții prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului.
- Actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea; în cazul sancțiunii cu amendă se vor stabili limita minimă și maximă a acesteia sau, după caz, cote procentuale din anumite valori; se pot stabili și tarife de determinare a despăgubirilor pentru pagubele pricinuite prin săvârșirea contravențiilor.

Sancțiunile contravenționale sunt principale și complementare.

- Sancțiunile contravenționale **principale**, aplicabile structurilor de primire turistice, sunt:
 - avertismentul;
 - amenda contravențională;
- Sancțiunile contravenționale **complementare** aplicabile structurilor de primire turistice sunt:
 - a) confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenții;
 - b) suspendarea sau anularea, după caz, a avizului, acordului sau a autorizației de exercitare a unei activități;
 - c) închiderea unității;
 - d) blocarea contului bancar;
 - e) suspendarea activității agentului economic;
 - f) retragerea licenței sau a avizului pentru anumite operațiuni ori pentru activități de comerț exterior, temporar sau definitiv;
 - g) desființarea lucrărilor și aducerea terenului în starea inițială.

Sanctiunea contravențională stabilită trebuie sa fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite. Sanctiunile complementare se aplica în funcție de natura și de gravitatea faptei. Pentru una și aceeași contravenție se poate aplica numai o sanctiune contravențională principala și una sau mai multe sanctiuni complementare.

- În situația în care, aceeași persoană a săvârșit mai multe contravenții, sanctiunea se aplica pentru fiecare contravenție iar atunci când contravențiile au fost constatate prin același proces-verbal, sanctiunile contravenționale se cumulează, fără a putea depăși dublul maximului amenzii prevăzut pentru contravenția cea mai gravă.
- Aplicarea sanctiunii amenzii contravenționale se prescrie în termen de 6 luni de la data săvârșirii faptei iar în cazul contravențiilor continue (în situația în care încălcarea obligației legale durează în timp), termenul curge de la data constatării faptei.
- Executarea sanctiunii amenzii contravenționale se prescrie dacă procesul-verbal de constatare a contravenției nu a fost comunicat contravenientului în termen de 2 luni de la data aplicării sanctiunii.

Constatarea contravenției

- Contravenția se constata printr-un **proces-verbal** încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic agenți constatatori.
- Pot fi agenți constatatori: primarii, ofiterii și subofiterii din cadrul Ministerului de Interne, special abilitați, persoanele imputernicite în acest scop de miniștri și de alți conducători ai autorităților administrației publice centrale, de prefecți, președinți ai consiliilor județene, primari, de primarul general al municipiului București, precum și de alte persoane prevăzute în legi speciale.
- Procesul-verbal de constatare a contravenției va cuprinde în mod obligatoriu: data și locul unde este încheiat; numele, prenumele, calitatea și instituția din care face parte agentul constator; datele personale din actul de identitate, inclusiv codul numeric personal, ocupatia și locul de muncă ale contravenientului; descrierea faptei contravenționale cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite; indicarea actului normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția; posibilitatea achitării în termen de 15 zile a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, dacă acesta prevede o asemenea posibilitate; termenul de exercitare a căii de atac și organul la care se depune plângerea.

In situatia in care contravenientul este [persoana juridica](#) in procesul-verbal se vor face mentiuni cu privire la denumirea, sediul, numarul de inmatriculare in registrul comertului si [codul](#) fiscal ale acesteia, precum si datele de identificare a persoanei care o reprezinta.

- In momentul incheierii procesului-verbal agentul constatator este obligat sa aduca la cunostinta contravenientului dreptul de a face obiectiuni cu privire la continutul actului de constatare. Obiectiunile sunt consemnate distinct in procesul-verbal la rubrica "Alte mentiuni", sub sanctiunea nulitatii procesului-verbal.
- Lipsa mentiunilor privind numele, prenumele si calitatea agentului constatator, numele si prenumele contravenientului, iar in cazul persoanei juridice lipsa denumirii si a sediului acesteia, a faptei savarsite si a datei comiterii acesteia sau a semnaturii agentului constatator atrage nulitatea procesului-verbal.
- Procesul-verbal se semneaza pe fiecare pagina de agentul constatator si de contravenient. In cazul in care contravenientul nu se afla de fata, refuza sau nu poate sa semneze, agentul constatator va face mentiune despre aceste imprejurari, care trebuie sa fie confirmate de cel putin un [martor](#). In acest caz procesul-verbal va cuprinde si datele personale din actul de identitate al martorului si semnatura acestuia. Nu poate avea calitatea de [martor un](#) alt [agent](#) constatator. In lipsa unui [martor agentul](#) constatator va preciza motivele care au condus la incheierea procesului-verbal in acest mod.
- Daca o persoana savarseste mai multe contraventii constatate in acelasi timp de acelasi [agent](#) constatator, se incheie un singur [proces-verbal](#).

Aplicarea sanctiunilor contraventionale

- In cazul in care prin actul normativ de stabilire si sanctionare a contraveniilor nu se prevede altfel, agentul constatator, prin procesul-verbal de constatare, aplica si sanctiunea.
- Procesul-verbal se va inmana sau, dupa caz, se va comunica, in copie, contravenientului si, daca este cazul, partii vatamate si proprietarului bunurilor confiscate. Comunicarea se face de catre organul care a aplicat sanctiunea, in [termen](#) de cel mult doua luni de la data aplicarii acesteia.
- In cazul in care contravenientul nu este prezent sau, desi prezent, refuza sa semneze procesul-verbal, comunicarea acestuia, precum si a instiintarii de plata se face de catre agentul constatator in [termen](#) de cel mult doua luni de la data incheierii.

Comunicarea procesului-verbal si a instiintarii de plata de face prin posta, cu [aviz](#) de primire, sau prin afisare la domiciliul sau la sediul contravenientului. Operatiunea de afisare se consemneaza intr-un [proces-verbal](#) semnat de cel putin un [martor](#).

- Contravenientul poate achita, pe loc sau in [termen](#) de cel mult 48 de ore de la data incheierii procesului-verbal ori, dupa caz, de la data comunicarii acestuia, jumatate din minimul amenzii prevazute in actul normativ, agentul constatator facand mentiune despre aceasta posibilitate in procesul-verbal. In actul normativ de stabilire a contraveniilor aceasta posibilitate trebuie mentionata in mod expres.
- Daca persoana imputernicita sa aplice sanctiunea apreciaza ca fapta a fost savarsita in astfel de conditii incat, potrivit legii penale, constituie infractiune, sesizeaza organul de urmarire penala competent.

Caile de atac

- Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia, contestație care se trimite judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția. Plângerea suspendă executarea.
- Dacă prin [lege](#) nu se prevede altfel, hotărarea prin care s-a solutionat [plângerea](#) poate fi atacata numai cu [apel](#). Apelul se soluționează de secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului. Apelul suspendă executarea hotărării.
- Pentru [plângerea](#) împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, pentru [recursul](#) formulat împotriva hotărării judecătorești prin care s-a solutionat plângerea, precum și pentru orice alte cereri incidente se percep taxele judiciare de [timbru](#) prevăzute de [lege](#).
- Procesul-verbal neatacat în termenul prevăzut la art. 31, precum și [hotărarea judecătorească](#) irevocabilă prin care s-a solutionat [plângerea](#) constituie titlu executoriu, fără vreo altă formalitate.

Registrul unic de control

(Legea nr. 252/2003 privind registrul unic de control)

- Contribuabilii, persoane juridice înregistrate la Oficiul Național al Registrului Comerțului, autorizate potrivit legii, au obligația să țină registrul unic de control.
- Registrul unic de control are ca scop evidențierea tuturor controalelor desfășurate la contribuabil de către toate organele de control specializate, în domeniile: financiar-fiscal, sanitar, fitosanitar, urbanism, calitatea în construcții, protecția consumatorului, protecția muncii, inspecția muncii, protecția împotriva incendiilor, precum și în alte domenii prevăzute de lege.
- Evidențierea controalelor în registrul unic de control, se face cu semnăturile reprezentantului legal al contribuabilului și organului de control.
- Organele de control au obligația de a consemna în registru, înaintea începerii controlului, următoarele elemente: numele și prenumele persoanelor împuternicite de a efectua controlul, unitatea de care aparțin, numărul legitimației de control, numărul și data delegației/ordinului de deplasare, obiectivele controlului, perioada controlului, perioada controlată, precum și temeiul legal în baza căruia se efectuează controlul.
- După finalizarea controlului, în registrul unic de control se înscriu obligatoriu numărul și data actului de control întocmit.
- Neînscrierea, de către organele de control specializate, în registrul unic de control a elementelor obligatorii prevăzute constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit prevederilor Legii [nr. 188/1999](#) privind Statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare sau, după caz, potrivit legislației muncii.

4. Infracțiunea. Infracțiunea în turism

- Infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o.
- - Fapta constituie infracțiune numai dacă a fost săvârșită cu forma de vinovăție cerută de legea penală.
- - Vinovăție există când fapta este comisă cu intenție, din culpă sau cu intenție depășită.
- - Fapta este săvârșită cu intenție când făptuitorul:
 - a. prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte;
 - b. prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.
- - Fapta este săvârșită din culpă, când făptuitorul:
 - a. prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;
 - b. nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să îl prevadă.
- - Există intenție depășită când fapta constând într-o acțiune sau inacțiune intenționată produce un rezultat mai grav, care se datorează culpei făptuitorului.
- Tentativa constă în punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul.
- Tentativa se pedepsește numai când legea prevede în mod expres aceasta.

Categoriile pedepselor asociate infracțiunilor:

- Pedepsele principale sunt:
 - a. detențiunea pe viață;
 - b. închisoarea;
 - c. amenda.
- Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării unor drepturi, din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate.
- Pedepsele complementare sunt:
 - a. interzicerea exercitării unor drepturi;
 - b. degradarea militară;
 - c. publicarea hotărârii de condamnare.

Răspunderea penală a persoanei juridice

- Persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice
- Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte.
- Pedepsele aplicabile persoanei juridice sunt principale și complementare.
- - Pedepsa principală este amenda.
- - Pedepsele complementare sunt:
 - a. dizolvarea persoanei juridice;
 - b. suspendarea activității sau a uneia dintre activitățile persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;
 - c. închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;
 - d. interzicerea de a participa la procedurile de achiziții publice pe o durată de la unu la 3 ani;
 - e. plasarea sub supraveghere judiciară;
 - f. afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare.

Cauzele care înlătură/modifica răspunderea penală

- **Amnistia** înlătură răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită.
 - **Prescripția** înlătură răspunderea penală.
 - - Termenele de prescripție a răspunderii penale sunt:
 - a. 15 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;
 - b. 10 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depășește 20 de ani;
 - c. 8 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 10 ani;
 - d. 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani;
 - e. 3 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amenda.
 - - Termenele prevăzute în prezentul articol încep să curgă de la data săvârșirii infracțiunii. În cazul infracțiunilor continue termenul curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii, în cazul infracțiunilor continuate, de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, iar în cazul infracțiunilor de obicei, de la data săvârșirii ultimului act. În cazul infracțiunilor progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiunii și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs.
- Gratierea** are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai ușoară.

Principalele infractiuni din turism sunt:

- - Gestiunea frauduloasa
- - Delapidarea
- - Neglijenta în serviciu
- - Specula
- - Concurenta neloiala

1. Gestiunea frauduloasa

- Aceasta consta in pricinuirea de pagube unei persoane, cu rea credinta, cu ocazia administrarii sau conservarii bunurilor acesteia, de cel care are sau trebuie sa aiba grija administrarii sau conservarii acelor bunuri.
- Se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă. Gestiunea frauduloasa savarsita in scopul de a dobandi un folos material se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani, daca fapta nu constituie infractiune grava.
- Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Gestiunea frauduloasa / Bancruta frauduloasă

Aceasta consta in pricinuirea de pagube unei persoane, cu rea credinta, cu ocazia administrarii sau conservarii bunurilor acesteia, de cel care are sau trebuie sa aiba grija administrarii sau conservarii acelor bunuri.

Se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă. Gestiunea frauduloasa savarsita in scopul de a dobandi un folos material se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani, daca fapta nu constituie infractiune grava.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Fapta persoanei care, în fraudă creditorilor:

- a) falsifică, sustrage sau distruge evidențele debitorului ori ascunde o parte din activul averii acestuia;
- b) înfățișează datorii inexistente sau prezintă în registrele debitorului, în alt act sau în situația financiară sume nedatorate;
- c) înstrăinează, în caz de insolvență a debitorului, o parte din active se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

2. Delapidarea

- Consta în însușirea, folosirea de către un funcționar public în interesul său ori pentru altul, de valori, bani sau alte bunuri, pe care le gestionează sau le administrează.
- Se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.
- Tentativa se pedepsește.

3. Neglijenta în serviciu

- Încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice.
- Se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Neglijenta în serviciu/ Abuzul în serviciu

Încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice.

Se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice

Se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

4. Specula

- Săvârșirea uneia dintre următoarele fapte:
- a) cumpărarea în scop de revânzare a produselor industriale sau agricole care potrivit dispozițiilor legale nu pot face obiectul comerțului particular;
- b) cumpărarea de produse industriale sau agricole, în scop de prelucrare în vederea revânzării, dacă ceea ce ar rezulta din prelucrare nu poate face, potrivit dispozițiilor legale, obiectul comerțului particular;
- Se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

5. Concurența neloială

- Fabricarea ori punerea în circulație a produselor care poartă denumiri de origine ori indicații de proveniență false, precum și aplicarea pe produsele puse în circulație de mențiuni false privind brevetele de invenții, ori folosirea unor nume comerciale sau a denumirilor organizațiilor de comerț ori industriale, în scopul de a induce în eroare pe beneficiari.
- Se pedepsește cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă.

Legea privind concurența neloială: Legea 11/1991 cu modificările și completările aduse prin legea 298/2001

- Constituie concurență neloială, în sensul prezentei legi, orice act sau fapt contrar uzanțelor cinstite în activitatea industrială și de comercializare a produselor, de execuție a lucrărilor, precum și de efectuare a prestațiilor de servicii.
- Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă :
 - a) folosirea unei firme, invenții, mărci, indicații geografice, unui desen sau model industrial, unor topografii ale unui circuit integrat, unei embleme sau unui ambalaj de natură să producă confuzie cu cele folosite legitim de alt comerciant;
 - b) punerea în circulație de mărfuri contrafăcute și/sau pirat, a căror comercializare aduce atingere titularului mărcii și induce în eroare consumatorul asupra calității produsului/serviciului;
 - c) folosirea în scop comercial a rezultatelor unor experimentări a căror obținere a necesitat un efort considerabil sau a altor informații secrete în legătură cu acestea, transmise autorităților competente în scopul obținerii autorizațiilor de comercializare a produselor farmaceutice sau a produselor chimice destinate agriculturii, care conțin compusi chimici noi;
 - d) divulgarea unor informații prevăzute la lit. c), cu excepția situațiilor în care dezvoltarea acestor informații este necesară pentru protecția publicului sau cu excepția cazului în care s-au luat măsuri pentru a se asigura că informațiile sunt protejate contra exploatării neloiale în comerț, dacă aceste informații provin de la autoritățile competente;
 - e) divulgarea, achiziționarea sau utilizarea secretului comercial de către terți, fără consimțământul detinătorului său legitim, ca rezultat al unei acțiuni de spionaj comercial sau industrial;
 - f) divulgarea sau folosirea secretelor comerciale de către persoane aparținând autorităților publice, precum și de către persoane împuternicite de detinătorii legitimi ai acestor secrete pentru a-i reprezenta în fața autorităților publice;
 - g) producerea în orice mod, importul, exportul, depozitarea, oferirea spre vânzare sau vânzarea unor mărfuri/servicii purtând mențiuni false privind brevetele de invenții, mărcile, indicațiile geografice, desenele sau modelele industriale, topografiile de circuite integrate, alte tipuri de proprietate intelectuală cum ar fi aspectul exterior al firmei, designul vitrinelor sau cel vestimentar al personalului, mijloacele publicitare și altele asemenea, originea și caracteristicile mărfurilor, precum și cu privire la numele producătorului sau al comerciantului, în scopul de a-i induce în eroare pe ceilalți comercianți și pe beneficiari.

Alte infracțiuni aplicabile și activităților din turism:

- **Nerespectarea dispozițiilor privind operații de import sau export**
- Efectuarea, fără autorizație, a oricăror acte sau fapte care potrivit dispozițiilor legale sunt considerate operațiuni de import, export sau tranzit, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.
- **Deturnarea de fonduri**
- Schimbarea destinației fondurilor bănești sau a resurselor materiale, fără respectarea prevederilor legale, dacă fapta a cauzat o perturbare a activității economico-financiare sau a produs o pagubă unui organ ori unei instituții de stat sau unei alte unități dintre cele la care se referă art. 145, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.
- Dacă fapta prevăzută la alin. 1 a avut consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.
- **Divulgarea secretului economic**
- Divulgarea unor date sau informații care nu sunt destinate publicității, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să producă pagube, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.
- Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent este săvârșită de altă persoană, oricare ar fi modul prin care a ajuns să cunoască datele sau informațiile, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Alte infracțiuni aplicabile și activităților din turism:

- **Înșelăciunea la măsurătoare**
- Înșelarea prin folosirea unui instrument de măsurat inexact ori prin folosirea frauduloasă a unui instrument de măsurat exact se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 5 ani.
- Tentativa se pedepsește.
- **Înșelăciunea cu privire la calitatea mărfurilor**
- Falsificarea ori substituirea de mărfuri sau orice alte produse, precum și expunerea spre vânzare sau vânzarea de asemenea bunuri, cunoscând că sunt falsificate ori substituite, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 7 ani.
- Dacă mărfurile sau produsele au devenit, prin falsificare sau substituire, vătămătoare sănătății, sunt aplicabile dispozițiile art. 313.
- Tentativa se pedepsește.
- **Punerea în circulație a produselor contrafăcute**
- Punerea în circulație a produselor realizate ca urmare a contrafacerii sau folosirii fără drept a obiectului unei invenții se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.
- **Falsificarea de titluri de credit sau instrumente de plată**
- (1) Falsificarea de titluri de credit, titluri sau instrumente pentru efectuarea plăților sau a oricăror altor titluri ori valori asemănătoare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) privește un instrument de plată electronică, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (3) Tentativa se pedepsește.

Alte infracțiuni: **Ultrajul**

- Amenințarea săvârșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte ori omorul săvârșite împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.
- (2) Săvârșirea unei infracțiuni împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat ori asupra bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.
- (3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele comise în condițiile alin. (2), dacă privesc un membru de familie al funcționarului public.
- (4) Faptele prevăzute în alin. (1)-(3), comise asupra unui polițist sau jandarm, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite se majorează cu jumătate.

Astfel, **amenințarea** nemijlocită sau prin comunicare directă asupra unui polițist se pedepsește acum cu **închisoare de la 4 luni și jumătate la un an și șase luni sau amendă**.

Lovirea unui polițist sau jandarm aflat în timpul misiunii se pedepsește de la 1 februarie cu **închisoare de la 4 luni și jumătate la 3 ani sau cu amendă**, iar dacă victima are nevoie de **peste 90 de zile de spitalizare**, pedeapsa este între **9 luni și 7,5 ani de închisoare sau amendă**.

Vătămarea corporală a unui polițist sau jandarm aflați în misiune se pedepsește acum cu **închisoare între 3 și 10,5 ani**, iar dacă atacatorul a avut ca scop vătămarea, pedeapsa este și mai mare, de la 4,5 ani la 15 ani de închisoare.

Noul Cod Penal pedepsește **loviturile cauzatoare de moarte** asupra unui polițist sau jandarm în misiune cu **închisoare de la 9 la 18 ani**, iar **omorârea** unui polițist sau jandarm cu **închisoare de la 15 la 30 de ani**.

5. Protecția consumatorului turistic

Reglementări privind protecția turiștilor în structuri de primire turistice

- Hotărârea Guvernului nr. 237 din 08 februarie 2001 reglementează aprobarea ***Normelor cu privire la accesul, evidența și protecția turiștilor în structuri de primire turistice.***
- Reglementarea se adresează tuturor agenților economici care dețin sau administrează structuri de primire turistice: hoteluri, moteluri, vile, cabane, campinguri, sate de vacanță, bungalouri, pensiuni turistice și agroturistice și alte unități cu funcție de cazare turistică, care au obligația să respecte și să aplice integral prevederile acesteia.
- Săvârșirea următoarelor fapte constituie contravenții dacă, potrivit legii penale, nu sunt considerate infracțiuni:
- **a)** refuzul cazării turiștilor în cazul în care există locuri de cazare disponibile;
- **b)** neasigurarea ordinii, liniștii publice și a bunelor moravuri în structurile de primire turistice;
- **c)** neasigurarea securității turiștilor și a bunurilor acestora în structurile de primire turistice;
- **d)** nerespectarea obligației privind întocmirea fișei de anunțare a sosirii și plecării turistului și completarea cărții de imobil, după caz;
- **e)** transmiterea de către personalul structurilor de primire turistice a unor informații cu privire la sejurul turiștilor, cu excepția cazului în care aceste informații sunt solicitate de ofițerii sau subofițerii Ministerului de Interne;
- **f)** cazarea minorilor sub 14 ani care sunt neînsoțiți de părinți sau de reprezentanții legali, cu excepția celor aflați în drumeție, tabere, excursii, concursuri sau în alte acțiuni similare, însoțiți de cadre didactice, antrenori și ghizi;
- **g)** permiterea de către personalul structurilor de primire turistice a vizitării unui turist fără a avea acordul acestuia;
- **h)** permiterea de către personalul structurilor de primire turistice a rămânerii peste noapte a unui vizitator al turistului fără ca pentru acesta să fie întocmită fișa de anunțare a sosirii și plecării sau fără a se completa cartea de imobil, după caz;
- **i)** neinformarea de către personalul structurilor de primire turistice a organelor de poliție cu privire la apariția unor persoane care au săvârșit infracțiuni și care au fost date în urmărire, precum și a altor persoane cunoscute ca traficanți, turbulenți, prostituate, proxeneți etc.;
- **j)** efectuarea unor controale în spațiile de cazare a turiștilor în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
- **k)** angajarea de către deținătorii sau administratorii spațiilor de cazare a unor persoane neinstruite.

Măsuri de informare asupra tarifelor maxime pentru serviciile de cazare

- Hotărârea Guvernului nr. 805 din 23 august 2001 se referă la unele ***măsuri de informare asupra tarifelor maxime pentru serviciile de cazare în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică la turismul neorganizat.***
- În conformitate cu acest act normativ, agenții economici care administrează structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică sunt obligați ca până la data de 30 iunie a fiecărui an să stabilească și să comunice Ministerului Turismului tarifele de cazare maxime, pe tipuri de camere și perioade de tarificare, cu precizarea dacă includ sau nu includ micul dejun și taxa pe valoarea adăugată, exprimate în euro, ce vor fi practicate în anul următor la turismul neorganizat.
- În sensul prezentei reglementări, prin *turism neorganizat* se înțelege turismul practicat fără intermediul unei agenții de turism.
- După comunicarea tarifelor, agenții economici care administrează structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică nu mai pot opera modificări asupra acestora.

Protectia consumatorilor

- Ordonanta nr. 21/1992 (republicata) privind protectia consumatorilor
- Prevederile prezentei ordonante se aplica la comercializarea produselor noi, folosite sau reconditionate si a serviciilor destinate consumatorilor
- Se interzice comercializarea de produse sau prestarea de servicii care, utilizate in conditii normale, pot pune in pericol viata, sanatatea sau securitatea consumatorilor.
- Produsele se comercializeaza numai in cadrul termenului de valabilitate/datei de minima durabilitate pentru produsele nealimentare sau al datei-limita de [consum](#) pentru produsele alimentare/datei durabilitatii minimale stabilite de producator.
- Operatorii economici sunt obligati sa puna pe piata numai produse sau servicii care corespund caracteristicilor prescrise sau declarate, sa se comporte in mod corect in relatiile cu consumatorii si sa nu foloseasca practici comerciale abuzive.
- Consumatorii au dreptul de a pretinde vanzatorilor sau prestatorilor de servicii remedierea ori inlocuirea gratuita a produselor si serviciilor obtinute, precum si despagubiri pentru pierderile suferite ca urmare a deficientelor constatate in cadrul termenului de [garantie](#) sau de valabilitate.
- Dupa expirarea acestui termen, consumatorii pot pretinde remedierea sau inlocuirea produselor/serviciilor care nu pot fi folosite potrivit scopului pentru care au fost realizate, ca urmare a unor [vicii ascunse aparute](#) pe durata medie de utilizare a acestora.
- Vanzatorul sau prestatorul de servicii suporta toate cheltuielile legate de aceste deficiente, situatie care nu il exonereaza de raspundere pe producator in relatia cu acesta.
- Remedierea deficientelor aparute la produse sau servicii ori inlocuirea produselor care nu corespund in cadrul termenului de [garantie](#) sau de valabilitate si care nu sunt imputabile consumatorului se face in [termen](#) de maximum 15 zile din momentul cand operatorul economic a luat la cunostinta de deficientele respective.

Remedierea deficientelor aparute la servicii

- Remedierea deficientelor aparute la produse sau servicii ori inlocuirea produselor care nu corespund in cadrul termenului de [garantie](#) sau de valabilitate si care nu sunt imputabile consumatorului se face in [termen](#) de maximum 15 zile din momentul cand operatorul economic a luat la cunostinta de deficientele respective.
- Refacerea serviciului sau, in cazul in care acest lucru nu este posibil, restituirea contravalorii serviciului prestat se face imediat dupa constatarea neincadrarii acestuia in conditiile prescrise sau declarate de prestatorul de servicii, daca aceasta situatie nu este imputabila consumatorului.
- Restituirea contravalorii serviciului se face la valoarea stabilita in [contract](#).
- Operatorul economic are aceleasi obligatii pentru serviciul refacut ca si pentru serviciul prestat initial.
- Persoanele imputernicite conform art. 54 sa constate contravenitiile si sa aplice sanctiunile prevazute de prezenta [ordonanta](#) vor stabili odata cu sanctiunea si masuri de remediere sau, daca acest lucru nu este posibil, inlocuirea ori restituirea contravalorii serviciilor, dupa caz.
- Consumatorul poate solicita plata unor despagubiri, potrivit clauzelor contractuale sau dispozitiilor legale, in cazul remedierii ori al inlocuirii produselor sau serviciilor necorespunzatoare.
- Solutionarea solicitarii platii unor prejudicii morale sau [daune](#) conexe remedierii ori a inlocuirii produselor sau serviciilor necorespunzatoare cerute de consumatori sau de operatorii economici este de competenta instantei judecatoresti competente ori a organismului de mediere competent.
- In cadrul termenului de garantie, prestatorii de servicii asigura toate operatiunile necesare remedierii deficientelor constatate la serviciile prestate sau inlocuirii produselor utilizate in cadrul serviciilor respective, inclusiv transportul, manipularea, diagnosticarea, expertizarea, demontarea, montarea si ambalarea acestora.

Informarea si educarea consumatorilor

- Consumatorii au dreptul de a fi informati, in mod complet, corect si precis, asupra caracteristicilor esentiale ale produselor si serviciilor oferite de catre operatorii economici, astfel incat sa aiba posibilitatea de a face o alegere rationala, in conformitate cu interesele lor, intre produsele si serviciile oferite si sa fie in masura sa le utilizeze, potrivit destinatiei acestora, in deplina [securitate](#).
- Informarea consumatorilor despre produsele si serviciile oferite se realizeaza, in mod obligatoriu, prin elemente de identificare si caracterizare ale acestora, care se inscriu in mod vizibil, lizibil, usor de inteles, intr-o forma care sa nu permita stergerea si sa nu fie inscriptionate in locuri obscure, sa nu fie intrerupte prin desen sau imagini, dupa caz, pe produs, eticheta, [ambalaj](#) de vanzare sau in cartea tehnica, contract, instructiunile de folosire ori altele asemenea, ce insotesc produsul sau serviciul, in [functie](#) de natura acestuia.
- Vanzatorii si prestatorii de servicii trebuie sa informeze consumatorii despre pretul final al produsului sau despre tariful serviciului prestat, pe care il suporta consumatorul, care sa cuprinda toate costurile, inclusiv [taxa pe valoarea adaugata](#) si toate costurile suplimentare, si sa le ofere acestora toate informatiile si documentele tehnice, dupa caz, care trebuie sa insoteasca produsul sau serviciul.
- Toate informatiile privitoare la produsele si serviciile oferite consumatorilor, documentele insotitoare, inclusiv cele referitoare la informatiile privind securitatea produsului si instructiunile de utilizare, precum si contractele, inclusiv cele preformulate, trebuie sa fie scrise in limba romana, indiferent de tara de origine a acestora, fara a exclude prezentarea acestora si in alte limbi. Fac exceptie de la prevederile alin. (5) biletele de avion sau alte bilete de transport international, documentele elaborate in baza unor acorduri internationale pe care Romania le-a acceptat si le-a semnat, precum si voucherele turistice internationale. Operatorii economici de transport international care isi desfasoara activitatea pe teritoriul Romaniei sunt obligati sa ofere in scris consumatorilor, in completare la biletul de transport, indiferent de forma de prezentare a acestuia, informatii in limba romana referitoare la: itinerar, program, durata, distanta, locul alocat in mijlocul de transport, conditiile generale de transport, precum si orice alte informatii utile pentru consumatori, referitoare la serviciul respectiv.
- Informatiile referitoare la serviciile prestate trebuie sa cuprinda categoria calitativa a serviciului, timpul de realizare, termenul de garantie, tariful, riscurile previzibile si, dupa caz, declaratia de conformitate.

Prezentarea informațiilor

- Se interzice prezentarea, prin orice mijloace, a afirmațiilor și indicațiilor care nu sunt conforme cu parametrii ce caracterizează produsele și serviciile și care nu pot fi probate.
- Preturile și tarifele trebuie indicate în mod vizibil și într-o formă neechivocă, ușor de citit.
- Comercializarea produselor și prestarea serviciilor se fac în locuri și în spații autorizate, conform reglementărilor legale în vigoare.
- Sunt obligatorii afisarea, în mod vizibil, a denumirii unității, a codului unic de înregistrare la registrul comerțului, din care să rezulte obiectul/obiectele de activitate al/ale societății pentru care este autorizată să funcționeze, precum și afisarea și respectarea orarului de funcționare.
- Orarele de funcționare vor fi stabilite, după caz, în conformitate cu hotărârile administrației publice locale.

Sanctiuni

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

- [amenda](#) contravențională
- Împiedicarea, sub orice formă, a organelor administrației publice însărcinate cu protecția consumatorilor de a exercita atribuțiile de serviciu referitoare la prevenirea și combaterea faptelor care pot afecta viața, sănătatea sau securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora constituie [contravenție](#) și se sancționează cu [amenda](#) de la 10.000 lei la 30.000 lei.
- Nerespectarea dispozițiilor legale privind protecția consumatorilor care, constituie contravenție, dacă fapta a avut ca urmare vătămarea sănătății sau a integrității corporale a uneia sau mai multor persoane, se sancționează cu [amenda](#) contravențională de la 20.000 lei la 100.000 lei.

Masuri:

- Pentru limitarea prejudicierii consumatorilor, agentul constatator poate dispune urmatoarele masuri:
- 1. oprirea definitiva a comercializarii si retragerea din circuitul consumului uman a produselor care:
 - a) sunt periculoase, falsificate sau contrafacute;
 - b) au termenul de valabilitate/data de minima durabilitate expirat/expirata sau data-limita de consum/data durabilitatii minimale depasita;
 - c) sunt interzise consumului uman prin reglementari legale;
 - d) nu respecta conditiile de depozitare, pastrare si [expunere](#) la comercializare sau la care s-a schimbat starea termica initiala fara ca operatorul economic sa fie autorizat in acest sens;
 - e) prezinta semne organoleptice de alterare, modificari ale aspectului, culorii, consistentei, gustului, mirosului;
 - f) prezinta semne de infestare cu paraziti - oua, larve, forme adulte, vii sau moarte -, precum si resturi ori semne ale activitatii acestora, cu exceptia celor pentru care sunt prevazute limite prin acte normative;
 - g) prezinta urme de contact cu rozatoare;
 - h) prezinta miros si gust straine de natura produsului;
 - i) prezinta miros si gust sau pete de mucegai, cu exceptia mucegaiurilor selectionate, admise de procesul tehnologic;
 - j) contin corpuri straine, cu exceptia produselor pentru care sunt stabilite limite prin acte normative;
 - k) nu prezinta documente de provenienta, conform prevederilor legale in vigoare.
- 2. oprirea temporara a prestarii serviciilor, importului, fabricatiei, comercializarii produselor sau a utilizarii acestora la prestarea serviciilor, pana la remedierea deficientelor, in cazul in care:
 - a) produsele nu sunt testate si/sau certificate conform normelor legale;
 - b) produsele nu indeplinesc caracteristicile prescrise sau declarate, fara ca acestea sa fie periculoase;
 - c) produsele nu prezinta elementele de identificare si de caracterizare, precum si documentele de insotire, conform prevederilor art. 18-22;
 - d) se presteaza servicii care pot pune in pericol viata, sanatatea, securitatea sau interesele economice ale consumatorilor;
- 3. [distrugerea produselor](#) periculoase oprite definitiv de la comercializare, daca aceasta constituie singurul mijloc care face sa inceteze pericolul.

Sanctiuni complementare:

- (1) Odata cu aplicarea sanctiunii amenzii contraventionale, agentul constatator poate propune una dintre urmatoarele **sanctiuni complementare**:
 - a) inchiderea temporara a unitatii pe o durata de cel mult 6 luni;
 - b) inchiderea temporara a unitatii pe o durata de la 6 luni la 12 luni;
 - c) inchiderea definitiva a unitatii;
 - d) suspendarea sau retragerea definitiva, dupa caz, a avizului, acordului sau a autorizatiei de exercitare a unei [activitati](#).
- (2) Sanctiunea complementara prevazuta la alin. (1) lit. a) poate fi aplicata in cazurile in care se constata:
 - a) lipsa conditiilor igienico-sanitare pentru produsele si serviciile nealimentare;
 - b) folosirea unor spatii si conditii necorespunzatoare pentru productie, depozitare, comercializare sau prestare de servicii;
 - c) nerespectarea conditiilor impuse de producatori privind manipularea, transportul, depozitarea si comercializarea, daca acestea sunt de natura sa modifice, in mod periculos, caracteristicile initiale ale produsului respectiv;
 - d) lipsa specificatiilor tehnice, a instructiunilor si a procedurilor de lucru la producatorii si prestatorii de servicii;
 - e) lipsa certificatelor sau a avizelor necesare eliberate de laboratoarele de incercari sau de omologari specifice;
 - f) lipsa certificatelor de conformitate;
 - g) comercializarea alimentelor care nu respecta conditiile prescrise sau declarate, produse nepericuloase, dar care afecteaza interesele economice ale consumatorilor;
 - h) comercializarea alimentelor la care s-a modificat data-limita de consum/termenul de valabilitate/data durabilitatii minime.

Sanctiunea complementara prevazuta la alin. (1) lit. b) poate fi aplicata in cazurile in care se constata:

- a) folosirea practicilor de comercializare abuzive sau savarsirea repetata a unor abateri sanctionate de organele de control in decurs de 6 luni de la prima constatare;
- b) refuzul operatorului economic de a permite, in prima faza, controlul organelor de specialitate si la care, in urma unui control ulterior, se constata deficiente grave;
- d) nerespectarea sau neacordarea certificatelor de [garantie](#) pentru lucrarile de prestari de servicii;
- e) utilizarea in activitatea de service a unor piese sau componente neomologate.

Sanctiunea complementara prevazuta la alin. (1) lit. c) poate fi aplicata in cazurile in care se constata:

- a) importul cu buna stiinta al produselor care nu respecta conditiile calitative prescrise sau declarate ori care sunt periculoase;
- b) prestarea de servicii care pun in pericol viata, sanatatea sau siguranta consumatorilor;
- c) punerea in vanzare a produselor despre care operatorii economici controlati au cunoscut ca sunt falsificate sau contrafacute ori care au parametri de securitate neconformi;
- d) reconditionarea si/sau comercializarea de alimente pentru care agentii constatatori au dispus oprirea definitiva de la comercializare si retragerea din consumul uman;
- e) in cazul in care operatorul economic nu a sistat livrarile sau nu a retras de la comercializare ori de la [beneficiar produsele](#) pentru care organele abilitate prin [lege](#) au constatat ca sunt periculoase sau ca nu indeplinesc caracteristicile calitative prescrise ori declarate;
- f) impiedicarea sub orice forma de catre operatorul economic sau de catre angajatii acestuia a organelor administratiei publice insarcinate cu protectia consumatorilor si supravegherea calitatii produselor si serviciilor sa isi exercite atributiile de serviciu referitoare la prevenirea si combaterea faptelor ce pot afecta viata, sanatatea ori securitatea consumatorilor sau [instigarea](#) oricarei alte persoane impotriva acestor organe;
- g) comercializarea de produse interzise prin reglementarile legale in vigoare;
- h) continuarea desfasurarii activitatii dupa dispunerea masurii de inchidere temporara, fara obtinerea acordului prevazut la alin. (7);

Protecția consumatorului. Ghid legislativ

ANPC. Ed. Hamangiu 2015

- **I. Acte normative cu caracter general**
- **1. Codul consumului – Legea nr. 296/2004 _____ 2**
- **2. O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor _____ 17**
- **3. O.U.G. nr. 34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii (*extras*) _____ 37**
- **4. Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între Profesioniști și consumatori _____ 53**
- **5. Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu Legislația europeană privind protecția consumatorilor (*extras*) _____ 58**
- **6. O.G. nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți _____ 70**
- **7. O.G. nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață ____ 85**
- **8. Legea nr. 148/2000 privind publicitatea _____ 104**
- **9. Legea nr. 245/2004 privind securitatea generală a produselor _____ 108**
- **10. Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic (*extras*) _____ 118**
- **11. Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică _____ 120**
- **12. O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor _____ 133**

Protecția consumatorului. Ghid legislativ

- **13. H.G. nr. 333/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață _____146**
- **14. H.G. nr. 348/2004 privind exercitarea comerțului cu produse și servicii de piață în unele zone publice _____158**
- **15. H.G. nr. 947/2000 privind modalitatea de indicare a prețurilor produselor oferite consumatorilor spre vânzare _____170**
- **16. H.G. nr. 1308/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic_____174**
- **18. Ordinul nr. 72/2010 privind unele măsuri de informare a consumatorilor __ 185**

- **II. Produse alimentare**

- **1. O.U.G. nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor _____236**
- **2. H.G. nr. 530/2001 pentru aprobarea Instrucțiunilor de metrologie legală IML 8-01 „Preambalarea unor produse în funcție de masă sau volum” _____ 248**

Protecția consumatorului. Ghid legislativ

- **IV. Prestări servicii**
- **1. H.G. nr. 1267/2010 privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism _____ 746**
- **2. Ordinul nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism _____ 754**
- **3. Legea nr. 234/2007 pentru abrogarea Legii nr. 355/2003 privind răspunderea transportatorilor aerieni și a operatorilor aeronavelor civile care efectuează Operațiuni aeriene civile în spațiul aerian național, a Legii nr. 491/2004 privind obligația de serviciu public pe rute aeriene interne și a Ordonanței Guvernului nr. 52/2002 privind stabilirea unui sistem de compensare de către transportatorii aerieni pentru pasagerii cărora li s-a refuzat îmbarcarea pe curse aeriene regulate _____ 830**
- **4. H.G. nr. 1912/2006 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004, care stabilește reguli comune privind compensarea și Asistența acordate pasagerilor în cazul refuzului la îmbarcare și al anulării sau întârzierii zborurilor și care abrogă Regulamentul (CEE) nr. 295/91 _____ 831**

Protecția consumatorului. Ghid legislativ

- **5. H.G. nr. 927/2007 pentru aprobarea unor măsuri în vederea aplicării Regulamentului (CE) nr. 2.111/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2005 privind stabilirea unei liste comunitare a transportatorilor aerieni care se supun unei interdicții de operare pe teritoriul Comunității și informarea pasagerilor transportului aerian cu privire la identitatea transportatorului aerian efectiv și care abrogă art. 9 al Directivei 2004/36/CE** _____ **833**
- **9. Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România** _____ **918**
- **10. Ordinul nr. 1136/2007 privind aprobarea Normelor de igienă pentru cabinetele de înfrumusețare corporală** _____ **927**
- **11. H.G. nr. 511/2001 privind unele măsuri de organizare a activității de agrement în stațiunile turistice** _____ **947**
- **12. H.G. nr. 452/2003 privind desfășurarea activității de agrement nautic** _____ **949**
- **13. Ordinul nr. 98/2003 pentru aprobarea Prescripției tehnice PT R 19-2002, ediția 1, „Cerințe tehnice de securitate privind echipamentele și instalațiile montate și utilizate în cadrul parcurilor de distracții și spațiilor de joacă”** _____ **953**
- **14. O.U.G. nr. 14/2011 pentru protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor privind dobândirea dreptului de folosință pe o perioadă determinată a unui sau a mai multor spații de cazare, a contractelor pe termen lung privind dobândirea unor beneficii pentru produsele de vacanță, a contractelor de revânzare, precum și a contractelor de schimb** _____ **979**

6. Fiscalitate în turism și industria ospitalității

- Federatia Patronatelor din Turismul Romanesc si-a propus sa realizeze un raport privind taxele si impozitele pe care o unitate de cazare le plateste, cu scopul de a evidentia cat de fiscalizat este domeniul turismului.
- Au fost identificate urmatoarele taxe, impozite, autorizatii, avize, contracte:

Taxe:

- Taxa promovare turism
 - Taxa liniste
 - Taxa verde
 - Taxa voluntariat
 - Taxa autorizatie si functionare
 - Taxa firma luminoasa
 - Taxa auto
 - Taxa salvamont
 - Taxa alimentatie publica
 - Taxa mediu
 - Taxa hoteliera
 - Taxa licenta
 - Taxa autorizatie de functionare
-
- **Taxe drepturi de autor:**
 - UPFR-FONOGRAMME
 - CREDIDAM
 - UPFAR

Impozite:

- Impozite locale
- Impozit cladire
- Impozit teren
- Impozit mijloace de transport
- Impozit pe profit
- Impozit pe dividende
-
- Impozite pe salariu
- Fond salarii societate
- CAS – 20,8 %
- Sanatate – 5,2 %
- Somaj – 0,5 %
- Boli prof. – 0,178 %
- Garantare create sal. – 0,25 %
- FNUASS – 0,85

Autorizatii, analize, avize, contracte, pe care trebuie sa le detina un hotel, precum si cursurile obligatorii pe care personalul din domeniul turismului trebuie sa le efectueze.

- Autorizații și avize
- Autorizație sanitar veterinara-DSV-Directia Sanitara Veterinară
- Autorizație sanitara-DSP-Directia de Sănătate Publică
- Autorizație Mediu
- Aviz de prevenire și stignere a incendiilor-PSI
- Certificat de clasificare a locației de la Ministerul Turismului
- Certificat de implementarea sistemului de siguranță a alimentelor HACCP
- Autorizație de funcționare de la primărie și Orar- Legea 571/2003 și HCGMB 340/2010
- Casa de marcat fiscalizata
- Analize, verificari, asigurari
- Analize apa uzata
- Analize emisii gaze
- Vidanjare
- Deratizare
- Dezinsectie & dezinfectie
- Verificare instalatie electrica
- Verificare instalatie detectare, alarme incendiu
- Verificare stingatoare de incendiu
- Verificare metodologica a cantarelor
- **Gaze-Verificare periodica**
- **Ascensorul – Verificare periodica**
- Centrala termica – Verificare periodica
- Hidrofor
- Consultanta ISCIR
- Masuratori sonomatice
- Servicii informatice
- Asigurare Hotel
- Audit

Contracte și cursuri obligatorii

- **Contracte obligatorii:**

- Contract cu un cabinet de Medicină Muncii
- Contract cu OGC (CREDIDA, UCMR-ADA, UPFR)
- Contract cu firma de servicii de pază și protecție
- Contract cu firma de deratizare
- Contract cu firma de salubritate
- Contract cu firma de apă, canalizare, electricitate, gaz
- Contract cu furnizori care să îți asigure certificate de conformitate a mărfurilor
- Contracte și analize medicale angajați
-

- **Cursuri obligatorii:**

- Cursuri de igienă pentru angajații care intră în contact cu mâncarea
- Cursuri de calificare, perfecționare și specializare pentru angajați
- Program de pregătire în domeniul calității serviciilor turistice
- Program de instruire “Managementul deșeurilor”

7. Impozitului specific în industria de turism și alimentație publică

(cf. LEGEA Nr. 170/2016 din 7 octombrie 2016 privind impozitul specific unor activități)

- Industria hoteliera și de alimentație publică **au suferit schimbări și reasezări importante începând din anul 2017, în contextul aprobării impozitului specific.** De la 1 ianuarie 2017, impozitul specific – care este calculat în funcție de câteva variabile, cum ar fi suprafața, rangul localității, sezonalitatea – este datorat de toate societățile care au înscrise în actul constitutiv ca activități principale sau secundare unul sau mai multe activități prevăzute de cele opt coduri CAEN din domeniile hotelier, cazare, restaurante, baruri, enumerate de lege.
- Astfel, **indiferent dacă, în prezent, companiile din aceste domenii de activitate sunt profitabile sau pe pierdere**, se aplică acest sistem de impozitare. Mai degrabă sunt **avantajate societățile care au profituri însemnate și dispun de spații mari** (de peste 800 mp) pentru desfășurarea activității. **În schimb, firmele care au profituri mici sau pierderi**, fie pentru că au realizat cheltuieli de investiții, fie din alte cauze vor plăti impozit, chiar dacă nu obțin profit – acestea **plătesc mai mult** decât plăteau înainte de aplicarea impozitului specific.
- **Microintreprinderile sunt exceptate de la plata impozitului specific**, având în vedere că la art 1 al legii se precizează că impozitul se aplică prin derogare de la Titlul II Impozitul pe profit. Prin urmare, **impozitul specific se aplică societăților înregistrate ca platitoare de impozit pe profit.**

Codurile CAEN pentru care se aplică impozitul specific:

- De la 1 ianuarie 2017, sunt obligate la plata impozitului specific societatile care, la finalul anului in curs, nu se afla in proces de lichidare si vor avea inscrisa in actele constitutive, ca activitate principala sau secundara, una dintre urmatoarele activitati corespunzatoare codurilor CAEN:
- 5510 – „Hoteluri si alte facilitati de cazare similare”;
- 5520 – „Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata”;
- 5530 – „Parcuri pentru rulote, campinguri si tabere”;
- 5590 – „Alte servicii de cazare”;
- 5610 – „Restaurante”;
- 5621 – „Activitati de alimentatie (catering) pentru evenimente”;
- 5629 – „Alte servicii de alimentatie n.c.a.”;
- 5630 – „Baruri si alte activitati de servire a bauturilor”.

Cum se calculează impozitul?

- Legea prevede 3 formule de calcul care contin variabile, precum coeficient de sezonalitate, rangul localitatii, suprafata, coeficient de ajustare pentru spatiu tehnic unitate-locatie de desfasurare a activitatilor. Pozitionarea este importanta, astfel ca impozitul va fi calculat in functie de zona, cu coeficienti diferiti, dupa cum urmeaza:
 - Bucuresti si opt poli: Brasov, Cluj, Constanta, Craiova, Iasi, Ploiesti, Sibiu, Timisoara;
 - municipii si orase, altele decat cei 8 poli;
 - statiuni turistice de interes national;
 - sate, comune si statiuni turistice de interes local.
- **Cele 3 formule sunt grupate pe coduri CAEN, astfel:**
 - 1. 5510 – „Hoteluri si alte facilitati de cazare similare”; 5520 – „Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata”; 5530 – „Parcuri pentru rulote, campinguri si tabere”; 5590 – „Alte servicii de cazare”;
 - 2. 5610 – „Restaurante” 5621 – „Activitati de alimentatie (catering) pentru evenimente” 5629 – „Alte servicii de alimentatie n.c.a.”
 - 3. 5630 – „Baruri si alte activitati de servire a bauturilor”.
- **Exemplu:**
 - Conform formulelor, un restaurant din centrul Capitalei va datora circa 70.000 de lei anual, daca are peste 800 mp si peste 11.000 de lei daca are pana la 30 mp.
 - Un bar in centrul Bucurestiului va datora 39.000 de lei anual daca are peste 800mp si 7.000 lei daca are 30 mp.

De retinut!

- Impozitul specific anual se determina prin insumarea impozitului specific aferent fiecarei unitati, calculat conform formulei stabilite in anexa corespunzatoare codului CAEN, daca o societate detine mai multe unitati.
- **Cei care desfasoara mai multe activitati cu codurile CAEN prevazute de legea impozitului specific**, cu exceptia celor care desfasoara activitati prin intermediul unui complex hotelier, determina impozitul specific prin insumarea impozitului stabilit pentru fiecare activitate desfasurata.
- Societatile **care anterior impozitului specific au realizat pierdere fiscala**, recupereaza pierderea din profiturile impozabile obtinute in urmatoorii 7 ani consecutivi, de la data la care au revenit la impozitarea pe profit. Pierderea fiscala se recupereaza in perioada cuprinsa intre data inregistrarii pierderii fiscale si limita celor 7 ani, asa cum prevede Codul Fiscal.
- **Societatile care, in cursul anului, realizeaza venituri si din alte activitati in afara celor corespunzatoare codurilor CAEN prevazute de legea impozitului specific, aplica sistemul de declarare si plata a impozitului pe profit.**
- De asemenea, **societatile care desfasoara activitati prin intermediul unui complex hotelier si realizeaza venituri din desfasurarea altor activitati** aplica sistemul de declarare si plata a impozitului pe profit, veniturile din alte activitati luate in calcul fiind cele inregistrate pana la data de 31 decembrie a anului respectiv, inclusiv.
- **Declararea si plata** impozitului specific sunt semestriale, pana la data de 25 inclusiv a lunii urmatoare.
- Impozitul specific este prevazut de **Legea 170/2016**.

LEGE Nr. 170/2016 din 7 octombrie 2016 privind impozitul specific unor activități
EMITENT: PARLAMENTUL ROMÂNIEI PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL
NR. 812 din 14 octombrie 2016

- ART. 3 Sunt obligate la plata impozitului specific unor activități, denumit în continuare impozit specific, în conformitate cu prevederile prezentei legi, persoanele juridice române care la data de 31 decembrie a anului precedent au îndeplinit, cumulativ, următoarele condiții: a) aveau înscrisă în actele constitutive, potrivit legii, ca activitate principală sau secundară, una dintre activitățile corespunzătoare codurilor CAEN prevăzute la art. 1; b) nu se află în lichidare, potrivit legii.
- **Reguli pentru calculul impozitului specific anual**
- ART. 6
- (1) Impozitul specific anual corespunzător codurilor CAEN 5610 "Restaurante", 5621 "Activități de alimentație (catering) pentru evenimente", 5629 "Alte servicii de alimentație n.c.a." se calculează, pe fiecare unitate, conform formulei stabilite în anexa nr. 1.
- (2) Impozitul specific anual corespunzător codului CAEN 5630 "Baruri și alte activități de servire a băuturilor" se calculează, pe fiecare unitate, conform formulei stabilite în anexa nr. 2.
- (3) Impozitul specific anual corespunzător codurilor CAEN 5510 "Hoteluri și alte facilități de cazare similare", 5520 "Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată", 5530 "Parcuri pentru rulote, campinguri și tabere", 5590 "Alte servicii de cazare" se calculează, pe fiecare unitate, conform formulei stabilite în anexa nr. 3.
- (4) Valoarea impozitului standard - "k", prevăzut în anexa nr. 3, este cea corespunzătoare categoriei și/sau tipului de structură de primire turistică menționate în certificatul de clasificare.
- (5) În situația în care, în cursul unui an, au apărut modificări cu privire la îndeplinirea condițiilor care au stat la baza eliberării certificatului de clasificare prevăzut la alin. (4) sau la numărul locurilor de cazare, contribuabilii calculează impozitul specific, în mod corespunzător, începând cu semestrul următor acestor modificări potrivit prevederilor art. 5 alin. (5). (
- 6) Contribuabilii care desfășoară activități prin intermediul unui complex hotelier, astfel cum este definit la art. 2 alin. (1) lit. c), determină impozitul specific potrivit formulei stabilite în anexa nr. 3. Veniturile obținute din activitatea unui complex hotelier din contracte de închiriere sau asociere către/cu alte societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor fi supuse impozitării conform art. 10 alin. (2). (
- 7) Contribuabilii care desfășoară activități prin intermediul unui hotel, hotel apartament, motel, pensiuni turistice, pensiuni turistice rurale, pensiuni turistice urbane, pensiuni agroturistice, apartamente de închiriat, hotel tineret, bungalow-uri, vile, reprezentând structuri de primire turistică amenajate în clădiri sau în corpuri de clădiri, care pun la dispoziția turiștilor spații de cazare și spații de alimentație publică de tip restaurant, bar, toate aceste servicii specifice fiind activități ale aceleiași societăți care desfășoară activitatea de cazare, nefăcând obiectul închirierii sau asocierii către/cu alte societăți, determină impozitul specific potrivit formulei stabilite în anexa nr. 3.

LEGE Nr. 170/2016 din 7 octombrie 2016 privind impozitul specific unor activități

- ANEXA 1 Formula de calcul al impozitului specific anual pentru contribuabilii care au înscrisă ca activitate principală sau secundară activitatea cu codul CAEN: 5610 - "Restaurante", 5621 - "Activități de alimentație (catering) pentru evenimente", 5629 - "Alte servicii de alimentație,,
- ANEXA 2 Formula de calcul al impozitului specific anual pentru contribuabilii care au înscrisă ca activitate principală sau secundară activitatea cu codul CAEN: 5630 - "Baruri și alte activități de servire a băuturilor,,
- ANEXA 3 Formula de calcul al impozitului specific anual pentru contribuabilii care au înscrisă ca activitate principală sau secundară activitatea cu codul CAEN: 5510 - "Hoteluri și alte facilități de cazare", 5520 - "Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată", 5530 - "Parcuri pentru rulote, campinguri și tabere", 5590 - "Alte servicii de cazare"

8. Vouchere de vacanță

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 8 din 18 februarie 2009
privind acordarea voucherelor de vacanță, cu modificările
și completările ulterioare

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 46 din 30 iunie 2017 pentru
modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a](#)
[Guvernului nr. 8/2009](#) privind acordarea voucherelor de
vacanță

(1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru recuperarea și întreținerea capacității de muncă a personalului salarial, angajatorii care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă pot acorda, în condițiile legii, bonuri de valoare, denumite în continuare vouchere de vacanță

- (2) Instituțiile și autoritățile publice acordă, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație, în perioada 1 iulie 2017-30 noiembrie 2018, o singură indemnizație de vacanță sau o singură primă de vacanță, după caz, sub formă de vouchere, în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat. Acestea vor acorda angajaților proprii primele de vacanță numai sub forma voucherelor de vacanță, în cuantum egal cu contravaloarea unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilit, în condițiile legii, pentru un salariat.
- Termenul "voucher de vacanță" va fi interpretat ca făcând referire atât la voucherul de vacanță pe suport hârtie, cât și la voucherul de vacanță pe suport electronic.

Voucherele de vacanță se acordă în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de stat sau, după caz, în bugetele locale, pentru unitățile din domeniul bugetar, și în limitele sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul de venituri și cheltuieli aprobat, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori.

- Nivelul maxim al sumelor care pot fi acordate salariaților sub formă de vouchere de vacanță de către alți angajatori decât cei prevăzuți la alin. (2) reprezintă contravaloarea a maximum șase salarii de bază minime brute pe țară, garantate în plată, pentru un salariat, în decursul unui an fiscal. Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este cel stabilit în condițiile legii.
- Voucherele de vacanță sunt integral suportate de către angajator.
- Angajatul care beneficiază de vouchere de vacanță nu mai beneficiază de prima de vacanță în cursul anului fiscal sau de bilete de odihnă, acordate potrivit Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Prestarea serviciilor achiziționate de către unitățile afiliate prin intermediul voucherelor de vacanță se face în structuri de primire turistice, autorizate de Autoritatea Națională pentru Turism.

- Voucherele de vacanță, atât pe suport hârtie, cât și pe suport electronic, se emit numai de către unitățile autorizate de Ministerul Finanțelor Publice, denumite în continuare unități emitente.
- Operatorii economici cu activitate de turism din România, autorizați de Autoritatea Națională pentru Turism, conform [Ordonanței Guvernului nr. 58/1998](#) privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 755/2001](#), cu modificările ulterioare, care dețin structuri de primire turistice clasificate și/sau agenții de turism licențiate și care acceptă vouchere de vacanță ca modalitate de plată, se numesc, în mod convențional și în înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, unități afiliate.
- Autoritatea Națională pentru Turism va transmite unităților emitente lista cu unitățile afiliate.
- Comisionul maxim perceput de agențiile de turism, în calitate de unități afiliate, nu poate depăși 10% din valoarea pachetului de servicii oferit utilizatorilor voucherelor de vacanță.

Fiecare voucher de vacanță pe suport hârtie este valabil numai dacă are înscris numărul sub care a fost înseriat de către unitatea emitentă și cuprinde, cel puțin, următoarele mențiuni:

- **a)** emitentul și datele sale de identificare;
- **b)** valoarea nominală a voucherului de vacanță;
- **c)** angajatorul și datele sale de identificare;
- **d)** numele, prenumele și codul numeric personal ale angajatului care este în drept să utilizeze voucherul de vacanță;
- **e)** spațiul destinat înscrierii perioadei în care a fost utilizat și aplicării ștampilei unității afiliate;
- **f)** interdicția unității afiliate de a plăti diferența în bani dintre valoarea voucherului de vacanță și valoarea pachetului de servicii către utilizatorii voucherelor de vacanță;
- **g)** perioada de valabilitate a utilizării voucherului de vacanță;
- **h)** interdicția de a utiliza voucherul de vacanță în alte locuri decât în unitățile afiliate;
- **i)** elementele de identitate vizuală ale brandului de turism al României.

Fiecare voucher de vacanță pe suport electronic este valabil numai dacă mențiunile prevăzute la lit. a), c), d), g), h) și i) sunt înscrise pe voucherul de vacanță pe suport electronic sau stocate într-un alt mod în acesta.

Unitățile emitente de vouchere de vacanță pe suport electronic pot organiza platforme pentru emiterea voucherelor de vacanță sau pot încheia contracte cu organizații care administrează scheme/ aranjamente de plată ori alte organizații specializate, după caz.

Unitățile emitente sunt obligate să ia măsurile necesare pentru asigurarea circulației voucherelor de vacanță în condiții de siguranță

- Voucherul de vacanță are perioada de valabilitate de un an de la data emiterii, fără a se înțelege că aceasta este perioada de valabilitate a suportului electronic, în cazul în care voucherul a fost emis pe acest tip de suport.
- Valorile nominale permise pentru voucherele de vacanță pe suport hârtie sunt multiplu de 50 lei, până la 100 lei, valoare nominală maximă pe voucher.
- Se interzice unității afiliate acordarea unui rest de bani la voucherul de vacanță.(2) Contravaloarea serviciilor turistice prestate de către unitățile afiliate peste valoarea voucherelor de vacanță se suportă de către angajat, titular al voucherelor de vacanță.
- Se interzice unității afiliate acordarea unui rest de bani la voucherul de vacanță.(2) Contravaloarea serviciilor turistice prestate de către unitățile afiliate peste valoarea voucherelor de vacanță se suportă de către angajat, titular al voucherelor de vacanță

HOTĂRÂRE nr. 215 din 4 martie 2009 (*actualizată*) pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea tichetelor de vacanță

- Salariații care primesc tichetele de vacanță sunt denumiți în continuare beneficiari.
- Angajatorii prevăzuți la art. 1 alin. (1) din ordonanța de urgență stabilesc de comun acord cu organizațiile sindicale legal constituite și reprezentative la nivelul unității sau, acolo unde nu este constituit un sindicat, cu reprezentanții beneficiarilor contractarea achiziționării voucherelor de vacanță cu unitățile emitente, precum și forma suportului acestora, respectiv suport electronic și/sau hârtie.
- (1) Angajatorii, după caz, împreună cu organizațiile sindicale legal constituite sau reprezentanții beneficiarilor, vor stabili, prin contractele colective de muncă, respectiv prin regulamente interne, reguli privind modul de acordare a primei de vacanță sub forma voucherelor de vacanță, care să prevadă:a) numărul beneficiarilor din unitate care pot primi vouchere de vacanță și nivelul sumelor care se acordă beneficiarilor sub forma voucherelor de vacanță, ținând seama de posibilitățile financiare proprii ale angajatorilor;b) categoriile de beneficiari care primesc vouchere de vacanță;c) forma suportului pe care sunt emise voucherele de vacanță, respectiv suport electronic și/sau hârtie.
- (2) În cazul personalului contractual și funcționarilor publici din instituțiile bugetare, regulile de acordare a voucherelor de vacanță se stabilesc în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

- (1) Beneficiarii care au primit tichete de vacanță nominale sunt singurele persoane îndreptățite să utilizeze tichetele de vacanță în perioada menționată pe acestea, și în exclusivitate pentru achitarea pachetului de servicii turistice contractat.
- (2) În cazul cumulului de funcții, tichetele de vacanță pot fi acordate numai de către angajatorii unde beneficiarii în cauză își au funcția de bază, potrivit legii.
- (3) Beneficiarii au dreptul să își aleagă unitatea afiliată pentru achiziționarea serviciilor turistice.

- Se interzice beneficiarului:
- a) utilizarea tichetelor de vacanță pentru achiziționarea altor servicii decât cele prevăzute la art. 23;
- b) primirea unui rest de bani la tichetul de vacanță, în cazul în care suma corespunzătoare solicitată este mai mică decât valoarea nominală a tichetului de vacanță;
- c) comercializarea voucherelor de vacanță în schimbul unor sume de bani și/sau al altor bunuri și/sau servicii.
- Beneficiarul poate utiliza voucherele de vacanță pe baza actului de identitate numai pentru achiziționarea de servicii turistice de la unitățile afiliate.
- Art. 23. (1) Pachetul de servicii turistice care poate fi achiziționat pe baza tichetelor de vacanță poate cuprinde servicii de cazare, alimentație publică, transport, tratament balnear, agrement.
- (2) Conținutul minim al pachetului de servicii turistice conține în mod obligatoriu servicii de cazare.

Imprimatul reprezentând tichetul de vacanță emis de unitatea emitentă trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:

- a) seria numerică într-o ordine crescătoare, corespunzătoare numărului de tichete de vacanță comandat de către angajator în baza contractului de achiziționare a tichetelor de vacanță;
- b) emitentul și datele sale de identificare: denumirea, sediul, numărul de înmatriculare la oficiul registrului comerțului și codul unic de înregistrare;
- c) angajatorul și datele sale de identificare: denumirea, sediul, numărul de înmatriculare la oficiul registrului comerțului și codul unic de înregistrare;
- d) datele beneficiarului: numele, prenumele și codul numeric personal ale beneficiarului care este în drept să utilizeze voucherul de vacanță;
- e) valoarea nominală a tichetului de vacanță, în cifre și în litere, care este înscrisă de angajator în comanda fermă transmisă unității emitente;
- f) spațiul destinat înscrierii perioadei în care a fost utilizat, locația și ștampila unității afiliate;
- g) interdicția unității afiliate de a plăti diferența în bani dintre valoarea tichetului de vacanță și valoarea pachetului de servicii către utilizatorii tichetelor de vacanță;
- h) perioada de valabilitate a utilizării tichetului de vacanță: luna și anul emiterii și luna și anul expirării.
- i) interdicția de a utiliza voucherul de vacanță în alte locuri decât în unitățile afiliate;
- j) elemente de identitate vizuală ale brandului de turism al României.

9. Legislatie aferenta turismului montan, ecoturismului si turismului rural

Lege

O.G.

O.U.G.

H.G.

Ordin

Organizarea și desfășurarea activității de turism din România

- Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism din România, cu modificările și completările ulterioare

Posibilitatea de reglementare prin hotărâre a Guvernului:

- a procedurii de atestare a stațiunilor turistice, clasificare a structurilor de primire turistice, licențiere a agențiilor de turism, brevetarea personalului din turism, omologare a pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement precum și a traseelor turistice montane etc.
- organizarea de servicii publice "Salvamont" care coordonează activitatea de prevenire a accidentelor montane și de salvare în munți a persoanelor accidentate și supraveghează activitatea de amenajare, întreținere și reabilitare a traseelor montane.
- organizarea de servicii publice "Salvamar" - servicii publice locale de salvare sau posturi de salvare, după caz, precum și posturi de prim ajutor medical

Proiect de act normativ pentru completarea O.G. nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România

(<http://turism.gov.ro/>)

Situația actuală:

- În ceea ce privește reglementarea metodologiilor privind instituirea, amenajarea și omologarea traseelor de cicloturism, a traseelor pentru turism pedestru precum și a altor tipuri de trasee turistice, nu cuprinde norme primare exprese, cu putere de lege care să prevadă competența Guvernului de a aproba prin hotărâre crearea, omologarea și marcarea unor trasee cicloturistice, pedestre sau cu alte mijloace de transport.

Schimbări preconizate:

- Instituirea unei dispoziții exprese, cu caracter de normă primară care să prevadă competența Guvernului de a aproba prin hotărâre, norme procedurale privind amenajarea și omologarea traseelor de cicloturism, a traseelor pentru turism pedestru precum și a altor tipuri de trasee turistice (altele decât pârtiile și traseele de schi pentru agrement precum și a traseelor turistice montane).

Organizarea și desfășurarea activității de turism din România

- Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism din România, cu modificările și completările ulterioare
- În zone, stațiuni și pe trasee turistice camparea turiștilor este permisă numai în structuri de campare, dotate conform normelor aprobate de Ministerul Turismului, sau, în zona montană, în perimetre amenajate în acest scop.
- În domeniul turismului pot fi create asociații și organizații fără scop lucrativ sau patrimonial, cu caracter profesional, științific, cultural, religios sau social, care au rol activ în activitățile desfășurate de către Ministerul Turismului.

Turismul montan

“parcurgerea, din plăcere, pe jos, a unor regiuni de munte”

Caracteristici:

- Se desfasoară la *munte*;
- Este un mijloc de practicare a *exercițiului fizic*;
- *Întărește sănătatea*,
- Diminuează sau *combate* efectele negative ale civilizației (*sedentarism, suprasolicitare, supraalimentație*);
- *Dezvoltă personalitatea umană*;
- *Nu necesită condiții materiale deosebite*;
- Poate fi practicat la *orice vârstă*;
- Ajută la *cunoasterea lumii înconjurătoare*;
- Are accesibilitate mare și prezintă *forme variate* de practicare:
 - *Plimbarea*,
 - *Drumeția*,
 - *Excursia*.

Turismul montan - obiective:

- *Geografice* - culmi, vârfuri, lacuri, cursuri hidrologice;
- *Istorice și arheologice* - vestigii, cetăți, site-uri istorice etc;
- *Naturaliste* - flora și fauna;
- *Etnografice și folclorice* - obiceiuri, porturi locale;
- *Practicarea sporturilor de iarnă*;
- *Practicarea sporturilor montane de vară*;
- *Economico-sociale* - cabane turistice și refugii, stațiuni turistice, arii naturale protejate, monumente, baraje și amenajări hidrologice;
- *Muncă social utilă* - ecologizare, trasare și împrospătare a traseelor turistice montane, servicii Salvamont.

Trasee turistice montane

- H.G. 77 /2003 privind instituirea unor măsuri de prevenire a accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți - reglementează amenajarea, omologarea și întreținerea traseelor turistice montane, măsuri de prevenire a accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți (Salvamont).

Traseul turistic montan trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să prezinte interes și să facă legătura între două sau mai multe obiective;
- să fie accesibil atât vara, cât și iarna;
- să evite zonele favorabile producerii avalanșelor de zăpadă, alunecărilor de teren sau căderilor masive de pietre;
- să nu necesite construirea prea multor amenajări și să permită îmbunătățirea potecii fără cheltuieli mari;
- să nu traverseze zone întinse de grohotișuri sau de mlaștini.

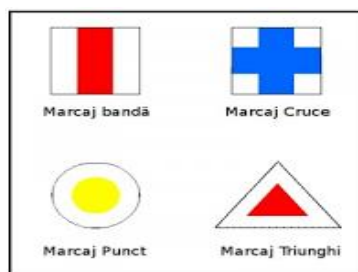
Trasee turistice montane

Criteriile de clasificare a traseelor turistice montane:

- timpul de mers;
- sezonalitatea;
- gradul de dificultate: mic, mediu și mare;
- nivelul de echipare a turiștilor.

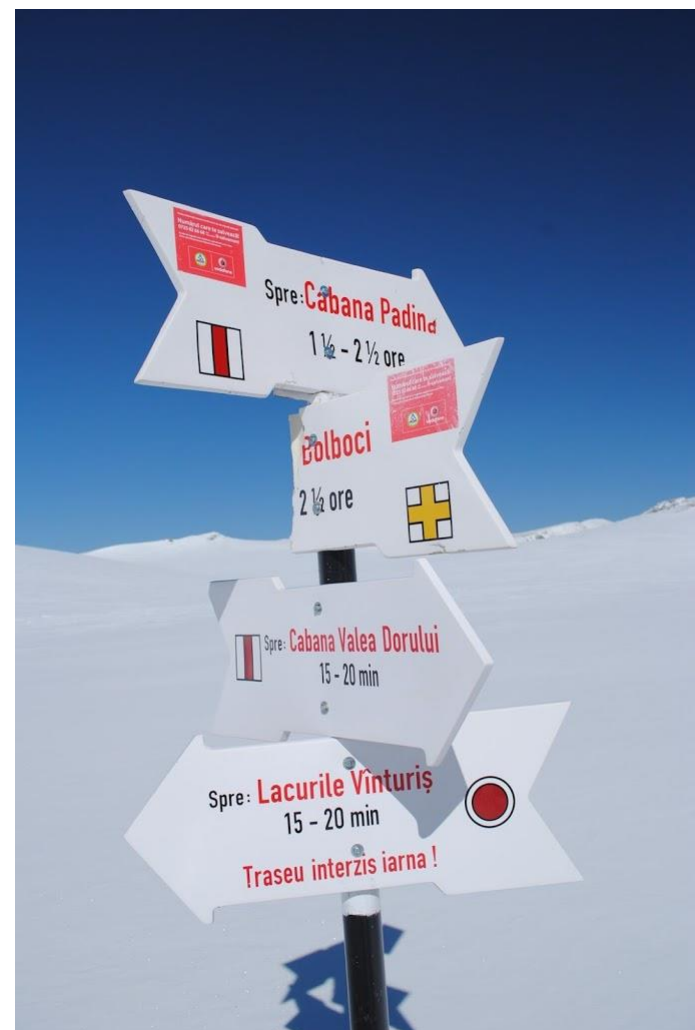
Marcaje:

- traseu principal
- traseu de legătură
- traseu secundar
- traseu dus-întors.

Indicatoare:

- de documentare
- table toponimice
- de direcție
- de traseu.

Decalogul montaniardului – CODUL ETICII TURISMULUI MONTAN

- Să nu pleci niciodată într-o excursie pentru care nu ești pregătit: alege întotdeauna un itinerar realizabil, să ai în vedere mereu că în munți există pericole pe care, cu prevedere și înțelepciune, le poți evita;
- Să pregătești fiecare excursie amănunțit, cu gândul și fapta, indiferent dacă urci singur, cu prietenii sau călăuzit; echipamentul sufletesc trebuie să fie tot atât de bine pregătit ca și echipamentul tău material; cu oamenii pe care îi vei întâlni pe munte să știi să te porți, însuflându-le încredere și căutând să îi înțelegi;
- Nu uita, când ești pe munte, de educația și buna creștere pe care le-ai primit de la mamă și în școală; să umbli cu schiurile și bețele astfel încât să nu ameninți nici ochii, nici hainele vecinului tău; dacă te întâlnești în drum cu un călător singuratic, salută-l sau răspunde-i la salut; renunță la obiceiurile de mahala, asta a vrut să spună autorul când a afirmat: *"Auf der Berger ist die Freiheit"* (În munți e libertate);
- Să nu pângărești locurile prin care treci și să nu murdărești frumusețile naturii; nu uita că și cel care vine după tine vrea să bea din izvorul limpede, pe care tocmai acum îl tulburi; în general, să nu ții pe munte deoarece aceasta nu place nici oamenilor, nici animalelor și nici ție nu-ți face bine;
- Dacă ești călăuză sau conducător, să nu-ți manifesti superioritatea asupra celor mai slabi decât tine; posibilitățile celui mai slab să fie unitatea de măsură a excursiei; nu uita că a părăsi un om pe munte poate fi o crimă;
- Să respecti cabana cum trebuie să-ți respecti propria ta casă; să nu ai în cabană pretențiile pe care le ai într-un hotel de lux; nu coborî cabana la nivelul unei cârciumi; alege cu grijă locul de dormit, dar renunță la el de îndată ce vezi că alții mai obosiți sau mai slăbiți ca tine au nevoie de el; nu te urca încălțat în pat;
- Să nu furi liniștea și plăcerea altora sau florile pe care natura le-a lăsat pentru toți; să nu dobori sau să scrijelești pomii, numai pentru că nu știi să-ți folosești altfel puterea;
- Să nu minți, să nu te lauzi, să nu exagerezi; nu blestema niciodată vremea, nu înjura; respectă credințele și obiceiurile oamenilor de munte și nu începe să-ți bați joc de ele; nu uita: ești oaspetele lor, ca de altfel al munților;
- Păstrează nepătată onoarea de turist și fii mândru că ești o părticică din această lume; gândește-te plin de respect la cei care au așezat piatra de temelie a turismului;
- Nu profana munții prin mania recordurilor; înțelege-le sufletul.

Ghid de turism

- H.G. nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism, cu modificările și completările ulterioare.
- ORDIN nr. 637/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selectionarea, scolarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism - reglementează utilizarea ghizilor de turism și criteriile minime pentru obținerea atestatelor de ghid de turism.

Categoriile de ghizi utilizate în activitatea de turism:

- **ghid local** - care asigură asistența turistică pe un teritoriu limitat;
- **ghid național** - care asigură asistența turistică pe teritoriul național și în străinătate;
- **ghid specializat** pentru anumite segmente ale serviciilor turistice:
 - montan, drumeție montană;
 - artă;
 - supraveghetor;
 - animație;
 - habitat natural: faună, floră;
 - ornitologie;
 - sportiv, respectiv: alpinism și cățărare pe stânci, schi, bob, înot, canotaj, iahting, zbor cu aparate ultraușoare (deltaplan, parapantă și altele);
 - alte specializări în funcție de cererea pieței turistice.

Cabane turistice

- H.G. nr. 1267/2010 privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism, cu completările și modificările ulterioare.
- Ordinului președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism.

Cabană turistică este o structură de primire turistică de capacitate relativ redusă, funcționând în clădire independentă, cu arhitectură specifică, care asigură cazarea, alimentația și alte servicii specifice necesare turiștilor aflați în drumeție sau la odihnă în zone montane, rezervații naturale, în apropierea stațiunilor balneare sau a altor obiective de interes turistic.

Criterii minime obligatorii	Cabane turistice		
	stele		
	3	2	1

- Criterii generale
- Organizarea spațiilor
- Instalații
- Dotări și echipări
- Servicii, facilități de agrement și sportive
- Alimentație publică etc

Pârtii și trasee de schi pentru agrement

- H.G. nr 263/2001 privind amenajarea, omologarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement.
- Ordinul nr. 491/2001 pentru aprobarea Normelor privind omologarea, amenajarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement.

Pârtii de schi:

- *pârtie de schi fond.*
- *pârtie de schi alpin*, după gradul de dificultate, poate fi clasificată astfel:

- *foarte ușoară,*
- *ușoară,*
- *medie,*
- *dificilă.*

Criterii minime obligatorii:

- de omologare (înclinarea pantei, lungime/lățime minimă, profil, diferență de nivel etc)
- de amenajare (suprafața, rigole, instalație transport pe cablu, indicatoare, panouri, post de prim ajutor, centru de închiriat echipament sportiv, mijloace de protecție etc)

Stațiuni turistice

- HG 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice

Stațiuni turistice:

- de interes național,
 - de interes local.
-
- **Criterii obligatorii de atestare a stațiunii turistice:**
 - Cadrul natural, factori naturali de cură și calitatea mediului,
 - Accesul și drumurile spre/în stațiune,
 - Utilități urban-edilitare,
 - Structuri de primire turistice și de agrement,
 - Informare și promovare turistică.

Nr. crt.	Criterii suplimentare de atestare a stațiunii turistice	Punctaj acordat
9.	Trasee turistice montane omologate, marcate și afișate, dacă este cazul	5 puncte pentru fiecare, maximum 30 de puncte
12.	Localitățile sau părțile de localități care dispun de condiții pentru practicarea schiului trebuie să aibă amenajate cel puțin o pârtie de schi omologată și mijloacele de transport pe cablu corespunzătoare.	10 puncte pentru fiecare, maximum 50 de puncte

Reglementări aferente zonei montane

- Legea nr. 347/2004 - **Legea muntelui**, republicată în 2009
 - reglementează principiile și modalitățile de dezvoltare și protecție a zonei montane prin punerea în valoare a resurselor, pentru stabilizarea populației și creșterea puterii economice la nivel local și național, în condițiile păstrării echilibrului ecologic și protecției mediului natural montan, respectând principiile stabilite prin reglementările internaționale privind dezvoltarea montană durabilă.
 - include **politica montană**, care are ca scop valorificarea durabilă a resurselor muntelui, conservarea peisajului și a biodiversității, precum și dezvoltarea de activități economice specifice acestei zone.
 - Introduce **Agenția Zonei Montane** - structură specializată în dezvoltarea durabilă a zonei montane, având ca scop aplicarea strategiei și politicilor Guvernului în domeniul dezvoltării și protecției zonelor montane din România - reglementată prin Hotărârea nr. 1189/2014 privind organizarea și funcționarea Agenției Zonei Montane.

Aria naturală protejată

”o zonă delimitată geografic, cu elemente naturale rare sau în procent ridicat, desemnată sau reglementată și gospodărită în sensul atingerii unor obiective specifice de conservare; cuprinde parcuri naționale, rezervații naturale, rezervații ale biosferei, monumente ale naturii și altele”

Reglementări specifice

- O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată prin Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;
- O.M. nr. 1710/2007 privind aprobarea documentației necesare în vederea instituirii regimului de arie naturală protejată de interes național;
- Ordin nr. 1533 din 27 noiembrie 2008 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare.

Ecoturismul

“o formă de turism în care principala motivație a turistului este observarea și aprecierea naturii și a tradițiilor locale legate de natură și care trebuie să îndeplinească următoarele condiții: conservarea și protejarea naturii; folosirea resurselor umane locale; caracter educativ, respect pentru natura – conștientizarea turiștilor și a comunităților locale; impactul negativ minim asupra mediului natural și socio-cultural”.

- **Potecile tematice**, amenajate cu grijă în ariile naturale protejate (dar nu numai), pot deveni instrumente valoroase de educație pentru mediu, lecții în aer liber sau pur și simplu o modalitate de a transforma o drumeție obișnuită într-o experiență interactivă (A.E.R.)
- A.E.R. a dezvoltat unui **Sistem de Certificare în Ecoturism** - un mecanism care aplică în mod practic principiile de bază ale ecoturismului
 - pentru a asigura conservarea naturii și dezvoltarea durabilă a comunităților locale prin turism.
- Sistemul de Certificare în Ecoturism se aplică pe două categorii diferite:
 - programe de ecoturism oferite de tur-operatori sau ghizi (grupuri de participanți);
 - pensiuni mici în zone rurale și naturale (maxim 25 de camere).

Pensiuni turistice si agroturistice

- H.G. nr. 1267/2010 privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor si brevetelor de turism, cu completările și modificările ulterioare.
- Ordinului președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism.

-Pensiunea turistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 15 camere, totalizând maximum 40 locuri, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condiții de pregătire și de servire a mesei. Amplasarea pensiunii turistice din mediul rural trebuie realizată pe un teren de cel puțin 1.000 mp.*(suprafața construită + suprafața terenului din jurul construcției).

- Pensiunea agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse majoritar naturale din gospodăria proprie (inclusiv produse piscicole) sau de la producători/pescari autorizați de pe plan local. În cadrul pensiunilor agroturistice se desfășoară cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau se desfășoară o activitate meșteșugărească, cu un atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat. Activitățile în cauză trebuie să se desfășoare în mod continuu sau în funcție de specific și sezonabilitate, să aibă caracter de repetabilitate.

Amplasarea pensiunilor agroturistice trebuie realizată în locuri ferite de surse de poluare și de orice alte elemente care ar pune în pericol sănătatea sau siguranța turiștilor, pe un teren cu o suprafață1 minimă compactă calculată prin înmulțirea numărului camerelor din incinta acestora cu 100 mp. La pensiunile agroturistice cu o capacitate de cazare de până la 5 camere inclusiv, suprafața terenului nu poate fi mai mică de 500 mp*1). Suprafețele destinate activităților agricole sau meșteșugărești pot fi desfășurate și în altă locație proprie față de amplasamentul pensiunii agroturistice, cu condiția ca aceste suprafețe să fie cuprinse pe raza administrativ-teritorială a aceleiași localități. Suprafața aferentă pensiunii agroturistice împreună cu suprafața destinată activităților agricole sau meșteșugărești trebuie să fie de minimum 1.000 mp.

Categoria de clasificare a pensiunii turistice este determinată de îndeplinirea criteriilor minime obligatorii și de realizarea punctajului minim, rezultat din evaluarea criteriilor suplimentare

Criterii minime obligatorii	Pensiuni									
	TURISTICE					AGROTURISTICE				
	margarete					margarete				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

- Starea generală a clădirii (exterior, interior)
- Organizarea spațiilor
- Instalații
- Număr maxim de locuri într-o cameră
- Echipare sanitară
- Dotarea camerelor
- Dotarea bucătăriilor
- Alte criterii

- Punctajul minim rezultat din evaluarea criteriilor suplimentare
 - la 5 margarete 160 puncte
 - la 4 margarete 130 puncte
 - la 3 margarete 90 puncte
 - la 2 margarete 50 puncte

CRITERII SUPLIMENTARE*)	Puncte
*) Se punctează numai criteriile care nu sunt obligatorii pentru categoria respectivă.	

10. Legislație aferentă turismului de litoral

- Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind **organizarea și desfășurarea activității de turism din România**, cu modificările și completările ulterioare

Posibilitatea de reglementare prin hotărâre a Guvernului:

- organizarea de servicii publice "Salvamar" - servicii publice locale de salvare sau posturi de salvare, după caz, precum și posturi de prim ajutor medical

Hotărârea Guvernului nr. 1021 din 10 septembrie 2002 pentru aprobarea Normelor privind **organizarea posturilor de salvare și a posturilor de prim ajutor pe plaje și în ștranduri** reglementează măsurile necesare pentru salvarea persoanelor aflate în e înec și pericol d pentru prevenirea accidentelor de acest tip pe plaje, în ștranduri și în alte locuri organizate pentru îmbăiere, aflate pe litoralul maritim și pe apele interioare naturale sau amenajate.

Agenții economici sau autoritățile publice care au în administrare plaje sau ștranduri au obligația să înființeze posturi de salvare și posturi de prim ajutor medical.

Măsurile generale stabilesc precizări privind asigurarea indicatoarelor și a mijloacelor de semnalizare și informare utile prevenirii producerii accidentelor pe plaje sau ștranduri.

Organizarea activității de salvare instituie obligativitatea organizării unuia sau mai multor posturi de salvare, pe fiecare plajă sau în fiecare ștrand, având obligația de a preveni producerea accidentelor și a interveni pentru salvarea persoanelor aflate în pericol de înec, precum și aspecte privind dotarea acestora și proceduri.

Organizarea activității de prim ajutor impune organizarea unuia sau mai multor posturi de prim ajutor pe plaje și ștranduri, pentru a acorda primul ajutor medical persoanelor accidentate sau celor salvate din apă, precum și aspecte privind accesibilitatea amplasării acestora, organizarea serviciilor.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 19 din 22 februarie 2006 privind **utilizarea plajei Mării Negre și controlul activităților desfășurate pe plaje**, aprobată cu modificări prin Legea nr. 274 din 7 iulie 2006, cu completările și modificările ulterioare a fost adoptată în vederea conservării plajelor și asigurării unei protecții adecvate pentru turiști.

- Utilizarea plajelor în scop turistic se poate face de către operatori economici care administrează structuri de primire turistice, de proprietari ori administratori de ansambluri rezidențiale care desfășoară activități de turism, de operatori economici care desfășoară activități de divertisment, agrement și/sau de autorități ale administrației publice locale care încheie contracte de închiriere cu titularul dreptului de administrare a plajelor pe perioada unui sezon estival, în condițiile legii.
- Titularul dreptului de administrare a plajelor încheie contracte de închiriere cu autoritățile administrației publice locale din localitățile riverane Mării Negre, pentru o cotă de până la 20% din suprafața plajelor utilizate în scop turistic, care sunt situate pe raza lor administrativ-teritorială.
- Sezonul turistic estival pe litoralul Mării Negre începe la data de 1 mai și se încheie la data de 30 septembrie ale fiecărui an.
- Utilizatorii plajelor cu destinație turistică au obligația ca la începerea sezonului turistic estival să amenajeze plaja cu destinație turistică și să asigure serviciile turistice necesare, în conformitate cu reglementările în vigoare.
- Administrația Națională "Apele Române", prin Direcția Apelor Dobrogea-Litoral, realizează lucrările de întreținere și ecologizare a plajelor.

Autoritățile administrației publice locale pe a căror rază teritorială se afla plaje cu destinație turistică au următoarele obligații:

- a) să organizeze și să asigure servicii publice de salvare acvatică - salvamar și posturi de prim ajutor;
- b) să asigure lucrările de canalizare și alimentare cu apă până în zona limitrofă plajei cu destinație turistică;
- c) să asigure ordinea publică pe plaja utilizată în scop turistic.

- Utilizatorii de plajă au următoarele obligații:

- a) să solicite și să obțină autorizația turistică pentru suprafața de plajă care face obiectul contractului de închiriere;
 - b) să întrețină și să igienizeze zilnic și ori de câte ori este nevoie suprafața de plajă închiriată;
 - c) să mențină în bună stare de funcționare dotările de pe plajă, inclusiv cele de agrement;
 - d) să asigure condițiile sanitare și de protecție a mediului în zonele de îmbăiere și pe plajă;
 - e) să sesizeze autoritățile de gospodărire a apelor și de protecție a mediului și autoritățile de sănătate publică în cazul prezenței în apa mării a substanțelor poluante;
 - f) să îndepărteze de pe plajă și din zona submersă de îmbăiere obiectele periculoase;
 - g) să nu realizeze pe plajă construcții și dotări cu alte destinații decât cele prevăzute în prezenta ordonanță de urgență;
 - h) să permită accesul liber pe plajă și libera circulație a persoanelor în spațiul plajei;
 - i) să monteze panouri cu instrucțiuni de utilizare a plajei, a zonei și a apei de îmbăiere;
 - j) să nu permită desfășurarea activităților de comerț ambulant pe plajă;
 - k) să nu permită camparea pe plajă.
- Construcțiile și dotările admise a se amplasa pe plaja cu destinație turistică sunt: module de grupuri sanitare (numai în cazurile în care acestea nu se pot amplasa în zona limitrofă), dotări pentru agrement specific plajei, posturi de prim ajutor și de salvare, construcții și amenajări cu caracter provizoriu (demontabile), instalații de captare a energiei solare în zona bateriilor de dușuri.

● Constituie contravenție și se sancționează cu amendă cuprinsă între 10.000 lei și 20.000 lei săvârșirea de către persoane fizice sau juridice a următoarelor fapte:

- a) desfășurarea de activități turistice pe plajă fără a deține autorizație turistică;
 - b) nerespectarea obligației privind accesul liber pe plajă și libera circulație a persoanelor în spațiul plajei;
 - c) nerespectarea prevederilor privind întreținerea și igienizarea zilnică a suprafeței de plajă închiriate;
 - d) nerespectarea prevederilor privind menținerea în bună stare de funcționare a dotărilor de pe plajă, inclusiv a celor de agrement;
 - e) neasigurarea condițiilor sanitare și de protecție a mediului în zonele de îmbăiere și pe plajă;
 - f) neamenajarea plajei cu destinație turistică la începutul sezonului turistic estival;
 - g) neasigurarea lucrărilor de canalizare și alimentare cu apă până la zona limitrofă plajei;
 - h) amplasarea pe plajă a altor construcții sau dotări decât cele admise;
 - i) permiterea campării pe plaja cu destinație turistică;
 - j) neorganizarea sau neasigurarea serviciului public de salvare și a posturilor de prim ajutor;
 - k) circulația sau staționarea autovehiculelor pe plajă, cu excepția celor care asigură intervenții operative și a utilajelor de întreținere a plajelor;
 - l) permiterea realizării de activități de comerț ambulant pe plajă;
 - m) permiterea accesului cu animale pe plajă, cu excepția câinilor din dotarea Ministerului Administrației și Internelor și a câinilor utilitari ai persoanelor cu dizabilități;
 - n) nerespectarea obligației privind îndepărtarea obiectelor periculoase de pe plajă și din zona submersă de îmbăiere;
 - o) neafișarea instrucțiunilor de utilizare a plajei, a zonei și a apei de îmbăiere;
 - p) nesesizarea autorităților de gospodărire a apelor și de protecție a mediului și a autorităților de sănătate publică în cazul prezenței în apa mării a substanțelor poluante.
- Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se realizează de persoane anume desemnate din cadrul:
 - a) Ministerului Mediului și Pădurilor și Gărzii Naționale de Mediu, pentru contravențiile prevăzute la alin. lit. c), e), g), h), k) și p);
 - b) autorității publice centrale pentru turism, pentru contravențiile prevăzute la lit. a), b), d), f), h), i), j), l), m)-o);
 - c) Ministerului Administrației și Internelor sau al autorităților administrației publice locale, după caz, pentru contravențiile prevăzute la lit. i), k)-m).

Normele metodologice privind autorizarea plajelor în scop turistic au fost aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 1204 din 26 martie 2010.

- Normele metodologice privind autorizarea plajelor în scop turistic reglementează criteriile de autorizare a plajelor utilizate în scop turistic și modul de acordare și retragere a autorizației turistice pentru plajă.
- Procedura de acordare a autorizației turistice pentru plajă cuprinde:
 - utilizatorii de plajă transmit, cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea activității, ministerului de resort, solicitarea și documentația necesară precizată,
 - ministerul de resort, verifică prin personalul împuternicit în termen de 15 zile, la fața locului, îndeplinirea criteriilor obligatorii și facultative privind utilizarea plajelor în scop turistic, care întocmește nota de autorizare turistică, și autoritatea publică centrală eliberează autorizația turistică în termen de 30 de zile de la înregistrarea documentației. În cazul în care nu sunt îndeplinite criteriile obligatorii, motivația neautorizării se consemnează în nota de autorizare turistică.
- Autorizația turistică pentru plajă se va emite de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, se eliberează anual și este valabilă pentru perioada sezonului turistic estival din anul respectiv.
- În cazul neautorizării, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului notifică, în termen de 48 de ore, Administrația Națională “Apele Române” cu privire la acest aspect.

Autorizația turistică pentru plajă se retrage de către personalul cu atribuții de control din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului în următoarele situații:

a) nerespectarea următoarelor prevederi:

-suprafața sectorului/subsectorului de plajă folosită pentru închirierea șezlongurilor și umbrelor în suport fix va fi de maximum 70% din suprafața totală închiriată, diferența reprezentând-o zona destinată plajei cu nisip (la dimensionare nu se vor lua în calcul spațiile destinate amplasării altor dotări de pe plajă);

-zona destinată plajei de nisip va fi stabilită în așa fel încât să nu se suprapună cu zona destinată amplasării șezlongurilor și va fi încadrată astfel: o latură va reprezenta limita dinspre uscat a plajei, o latură va reprezenta limita dinspre apă a plajei, iar celelalte două laturi vor fi reprezentate de linii imaginare perpendiculare pe limita dinspre apă;

b) utilizatorul de plajă a săvârșit pe perioada unui sezon turistic estival 3 contravenții dintre cele prevăzute la art.8 alin 1 lit b), d), f), h), i), l), m), n) și o) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 19/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 274/2006, cu modificările ulterioare;

c) contractul de închiriere dintre utilizatorul de plajă și Administrația Națională "Apele Române" este reziliat.

- În cazul în care retragerea autorizației turistice pentru plajă a fost efectuată în condițiile lit.a), utilizatorul de plajă poate solicita în scris autorității publice centrale pentru turism restituirea acesteia, dacă deficiențele care au determinat retragerea au fost remediate.
- În situația în care retragerea autorizației turistice pentru plajă a fost efectuată în condițiile lit.b), sau la a treia retragere a autorizației turistice pentru plajă în condițiile lit.a), utilizatorul de plajă nu mai are dreptul de a solicita restituirea acesteia până la sfârșitul sezonului turistic estival. Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului notifică, în termen de 48 de ore, Administrația Națională "Apele Române" cu privire la retragerea autorizației turistice pentru plajă a utilizatorului de plajă în cauză.
- În perioada în care utilizatorul de plajă nu deține autorizație turistică sau autorizația turistică îi este retrasă, acesta nu mai are dreptul să desfășoare activități turistice și să încaseze venituri din exploatarea și utilizarea plajei.

Hotărârea Guvernului nr. 452 din 18 aprilie 2003 privind **desfășurarea activității de agrement nautic** stabilește condițiile de desfășurare a activității de agrement nautic în apele naționale navigabile, în scopul asigurării protecției și securității turiștilor și al protejării mediului ambient.

- Sunt definiți următorii termeni:

a) *agrement nautic* - activitățile cu scop recreativ sau sportiv efectuate cu echipamente specifice și/sau cu ambarcațiuni de agrement nautic în apele naționale navigabile;

b) *ambarcațiune de agrement nautic* - orice ambarcațiune, indiferent de tip și de modul de propulsie, al cărei corp are o lungime de la 2,5 m până la 24 m, măsurată conform standardelor armonizate aplicabile, și care este destinată să fie utilizată în scopuri sportive și recreative;

c) *zonă de agrement nautic* - aria delimitată vizibil, formată dintr-o suprafață de teren situată pe malul unei ape navigabile, destinată amplasării echipamentelor și ambarcațiunilor de agrement nautic și lansării acestora la apă, și luciul de apă adiacent acesteia, delimitat prin balize de restul apei navigabile, destinat practicării agrementului nautic;

d) *titularul zonei de agrement nautic* - persoana fizică sau juridică deținătoare, în condițiile legii, a dreptului de folosință asupra terenului și suprafeței de apă din componența unei zone de agrement nautic, care este autorizată să organizeze activități de agrement nautic, singură ori în cooperare cu alte persoane fizice sau juridice autorizate pentru desfășurarea acestei activități.

Condițiile de desfășurare a activității de agrement nautic reglementate, specifică faptul că activitatea de agrement nautic se poate desfășura numai în zone de agrement nautic, stabilite în baza planului de urbanism al zonei, în perimetre delimitate ca spații pentru agrement stabilite de primari, cu avizele legale de funcționare necesare (de la Ministerului Turismului, al Ministerului Apelor și Protecției Mediului, al Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerului Sănătății și Familiei, Ministerului de Interne) și cu consultarea asociațiilor profesionale din domeniul turismului și federațiilor sportive de specialitate.

- Stabilirea zonelor de agrement nautic se va face cu respectarea următoarelor reguli de bază:
- a) turiștii aflați la odihnă să nu fie supuși riscului de accidente, îmbolnăviri sau disconfortului pe plajă, în apă ori în incinta unor structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare, alimentație publică sau agrement;
- b) să nu fie amplasate în zonele protejate sau în cele de protecție;
- c) amplasamentul zonelor de agrement nautic va fi delimitat prin mijloace de marcă vizibile, iar culoarele de lansare la apă și limitele zonei de agrement nautic cu balize, prin grija titularului acestei zone;
- d) zona de agrement nautic trebuie să dispună de post de salvare și post de prim ajutor, organizate în condițiile legii.
- Persoanelor care înoată în apele navigabile le este interzis accesul în perimetrul destinat navigației ambarcațiunilor de agrement nautic, în zonele de agrement nautic având acces numai ambarcațiunile de agrement nautic.

Pentru desfășurarea activității de agrement nautic cu scop lucrativ, titularul zonei de agrement nautic trebuie să dețină certificat de autorizare turistică și autorizație de funcționare.

- Certificatul de autorizare turistică se eliberează de către ministerul cu atribuții în domeniul turismului, iar autorizația de funcționare se eliberează de către primărie, în baza documentației depuse de titularul zonei de agrement turistic solicitant.
- Activitatea de agrement nautic se poate desfășura numai între orele 7,00 - 20,00 în timpul sezonului turistic, respectiv 7,00 - 18,00 în extrasezon și în condiții meteorologice favorabile. În caz de condiții meteorologice nefavorabile, titularul zonei de agrement nautic este obligat să semnalizeze aceasta și să întrerupă activitatea până la restabilirea condițiilor meteorologice favorabile.
- Ambarcațiunile de agrement nautic care au acces în zona de agrement nautic trebuie să îndeplinească condițiile de autorizare și înmatriculare, normele tehnice și cele referitoare la încadrarea cu personal navigant, respectiv normele de certificare/brevetare a personalului navigant, cu excepția ambarcațiunilor de agrement nautic propulsate prin forța umană care nu necesită autorizare.

Controlul activității de agrement nautic se realizează de:

- a) Ministerul Turismului - cu privire la deținerea certificatului de autorizare turistică, respectarea exactității amplasamentelor zonelor de agrement nautic și a prevederilor ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 292 din 12 septembrie 2013 pentru aprobarea Normele metodologice privind desfășurarea activității de agrement nautic;
- b) Ministerul Sănătății și Familiei - cu privire la respectarea normelor igienico-sanitare;
- c) Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, prin Autoritatea Navală Română, după caz, - cu privire la existența și menținerea în bună stare a balizării, respectarea interdicției privind desfășurarea activității pe timp nefavorabil și în afara orelor prevăzute la art. 6, respectarea limitelor perimetrului destinat navigației de agrement, respectarea normelor legale de funcționare a ambarcațiunilor de agrement nautic;
- d) Ministerul Apelor și Protecției Mediului - cu privire la respectarea prevederilor legale referitoare la: delimitarea și regimul zonelor de protecție a surselor de apă și a ariilor naturale protejate, protecția calității apei, a aerului și a solului, precum și nivelurile de zgomot;
- e) Ministerul de Interne - cu privire la respectarea reglementărilor privind regimul de frontieră;
- f) persoane împuternicite de primari - cu privire la deținerea autorizației de funcționare și respectarea amplasamentelor zonelor de agrement nautic.

Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) desfășurarea de către persoane fizice sau juridice a activității de agrement nautic în afara zonelor legal aprobate;
- b) lipsa balizajelor, a semnalelor plutitoare și a semnalelor vizuale;
- c) nerespectarea măsurilor de prevenire a disconfortului fonic;
- d) utilizarea de ambarcațiuni neautorizate și de personal necalificat sau fără documente legale;
- e) nerespectarea dreptului de folosință publică a culoarelor de lansare la apă;
- f) nerespectarea uneia sau a mai multor reguli de desfășurare a activităților de agrement nautic stabilite prin ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 292 din 12 septembrie 2013 pentru aprobarea Normele metodologice privind desfășurarea activității de agrement nautic;
- g) depășirea limitelor perimetrului zonei de agrement nautic;
- h) accesul înotătorilor în perimetrul destinat navigației ambarcațiunilor de agrement nautic;
- i) nerespectarea normelor de siguranță a navigației și de prevenire a poluării mediului acvatic, aerului și solului;
- j) desfășurarea de către persoane fizice sau juridice a activității de agrement nautic fără să dețină certificat de autorizare turistică sau autorizație de funcționare.

- Contravențiile se sancționează după cum urmează:

- a) faptele prevăzute la art. 10 lit. a) - e), i) și j), cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei;
- b) faptele prevăzute la lit. f), cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei;
- c) faptele prevăzute la lit. g) și h), cu amendă de la 100 lei la 500 lei.

- Amenda se aplică și persoanelor juridice.

- Contravențiile se constată și amenzile se aplică de personalul de specialitate împuternicit al Ministerului Turismului, Ministerului Apelor și Protecției Mediului, Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, prin Autoritatea Navală Română, după caz, al Ministerului Sănătății și Familiei, Ministerului de Interne, de către persoane împuternicite de primar, potrivit competențelor prevăzute în prezentul act normativ.

Normele metodologice privind desfășurarea activității de agrement nautic au fost aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 292 din 12 septembrie 2003.

Normele metodologice privind desfășurarea activității de agrement nautic cuprinde criteriile, condițiile, procedura de eliberare a certificatului de agrement nautic, precum și criteriile privind amenajarea, echiparea și dotarea zonelor de agrement nautic și regulile privind desfășurarea acesteia.

• Criterii privind amenajarea, echiparea, dotarea zonelor de agrement nautic:

- a) zonele de agrement nautic se amenajează în perimetrele stabilite ca spații de agrement, conform planului urbanistic al zonei aprobat;
- b) perimetrul zonei de agrement nautic să fie marcat vizibil, iar culoarele de lansare la apă și limitele zonei de agrement nautic să fie delimitate prin balize;
- c) zona de agrement nautic trebuie să dispună de post de salvare, post de prim ajutor și grup sanitar în incintă sau la o distanță de maximum 200 m de la incintă;
- d) zona de agrement nautic trebuie să dispună de panou de semnalizare privind: denumirea zonei de agrement nautic, titularul acesteia, activitățile ce pot fi desfășurate în incintă, precum și programul de funcționare, drepturile și obligațiile turiștilor, redactat în limba română și în două limbi de circulație internațională;
- e) agenții economici care desfășoară activitate de agrement nautic au obligația să afișeze tarifele practicate pentru fiecare tip de ambarcațiune;
- f) agenții economici trebuie să expună la loc vizibil o copie a certificatului de autorizare turistică și a autorizației de funcționare emise de primărie;
- g) titularul zonei de agrement nautic trebuie să dispună de sistem de semnalizare a condițiilor meteo în vederea desfășurării, respectiv încetării activității de agrement nautic, după caz;
- h) personalul care asigură serviciile de agrement nautic trebuie să poarte echipament de lucru adecvat și ecuson cu denumirea societății, numele și funcția;
- i) personalul care asigură serviciile de agrement nautic trebuie să aibă conduită ireproșabilă în relațiile cu turiștii și cel puțin un angajat pe schimb să cunoască una dintre limbile de circulație internațională;
- j) titularul zonei de agrement nautic este obligat să asigure recipiente în număr sufficient pentru colectarea reziduurilor;
- k) să fie afișate la loc vizibil pentru turiști numerele de telefon ale conducerii agentului economic care deține certificatul de autorizare turistică, precum și ale Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

Titularii zonelor de agrement nautic trebuie să respecte următoarele reguli privind desfășurarea activității:

- a) se respecte aria și profilul activităților ce pot fi practicate în zona de agrement nautic, potrivit aprobării acordate prin ordin al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului, respectiv potrivit autorizației de funcționare emise de primăria în a cărei rază teritorială se află zona de agrement nautic;
- b) să respecte dreptul de folosință publică a culoarelor de lansare la apă;
- c) să nu permită accesul înotătorilor în perimetrul de apă delimitat ca zonă de agrement nautic;
- d) să nu permită turiștilor să depășească limita marcată a perimetrelor de apă atribuite zonei de agrement nautic;
- e) prin întreaga activitate să nu creeze nici un fel de disconfort turiștilor aflați pe plajă, în apă sau în structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare, alimentație publică, agrement;
- f) să respecte orarul stabilit pentru desfășurarea activității de agrement nautic.

11. Încheierea contractelor în turism și industria ospitalității

I. Contractul pentru prestațiile hoteliere

- **Contractul hotelier** este contractul prin care un hotelier (administrator de pensiune) se angajează cu titlu oneros (contra cost) să ofere unui client cazare temporară, precum și servicii complementare într-o unitate de cazare pe care o administrează. Acesta poate fi încheiat direct cu clientul sau indirect, prin intermediul unei agenții de turism (organizator de călătorii/voiaje).
- Contractul hotelier se consideră încheiat când administratorul acceptă în mod expres solicitarea clientului sau a agenției de turism. El trebuie precedat de o cerere de rezervare, fiind încheiat când hotelierul a acceptat cererea de rezervare, care pentru piața internațională trebuie confirmată printr-un document scris. Hotelierul poate condiționa acceptarea cererii de rezervare de depunerea în prealabil a unei sume ca plată în avans sau depozit de garanție.

După acceptarea cererii de rezervare, hotelierul este răspunzător dacă nu se efectuează rezervarea respectivă, deci pentru imposibilitatea clientului de a se caza. În acest caz hotelierul trebuie să plătească despăgubiri pentru prejudiciul adus clientului. Dacă clientul prejudiciat nu poate dovedi o pierdere financiară din această cauză, hotelierul este obligat să furnizeze clientului cazarea și serviciile (comandate inițial), echivalente și în aceeași localitate și să suporte cheltuieli, inclusiv de transport, ce decurg din această înlocuire. Acest lucru este stipulat în **Convenția hotelieră internațională** încheiată între **Asociația Internațională de Hotelărie (AIH)** și **Federația Universală a Asociațiilor de voiaj (FUAHV)**, care reglementează această posibilitate cu titlu excepțional și sub rezerva și condiția ca hotelierul să informeze agenția de turism cu 3 săptămâni înainte despre indisponibilitatea rezervărilor. Hotelierul trebuie să-i cazeze pe clienții agenției de turism în *hotelul cel mai apropiat*, echivalent sau superior, suportând diferența de tarif.

- Când una dintre părțile contractului hotelier nu-și poate realiza obligațiile din motive de forță majoră ea va fi absolvită de obligația de a plăti despăgubiri, cu condiția să avertizeze și să informeze imediat cealaltă parte prin orice mijloc, în scopul de a limita și reduce prejudiciul. Hotelierul răspunde de boala și decesul provocate de băuturile și alimentele oferite clientului, dacă nu se poate proba că acestea erau adecvate pentru persoanele sănătoase. Hotelierul este exonerat de răspundere, dacă evenimentele ce-l lezează pe client nu puteau fi evitate. De asemenea, hotelierul răspunde pentru hârtiile de valoare, banii precum și obiectele de valoare dacă i-au fost încredințate spre păstrare și în spații închise sau sigilate.

Clauze specifice contractului hotelier încheiat cu organizatorii de călătorii:

- **a) Plata** - hotelierul poate cere plata în avans, fie în **depozit de garanție** sub forma unei sume depuse la bancă, fie prin acceptarea unui document de plată numit voucher, care reprezintă o garanție de plată din partea agenției de turism emitente.
- **b) Prețul** - prețul fixat în contractul de hotelărie între hotelier și agenția organizatoare nu va fi superior tarifului normal practicat față de clienții direcți. În caz de modificare a prețurilor, se va prevedea un termen de acceptare, iar prețurile noi nu se vor aplica pentru rezervările confirmate.
- În cazul în care turiștii sunt trimiși de agenția de turism și achită direct la hotel serviciile lor, atunci hotelierul acordă agenției de turism un comision pentru rolul său de intermediar. În contract se prevede plata unui procent calculat la prețul serviciilor oferite de hotel (cazare, masă), ce revine agenției de voiaj. Mărimea comisionului acordat se stipulează în contract; uzanța prevede un procent de 10% din tariful prestațiilor comandate, taxele și alte servicii fiind excluse.

Clauze model prevăzute în convenția AIH-FUAAV, privind conduita profesională în domeniul hotelier:

- a) Hotelierul nu va incita în nici un caz clientela trimisă de o agenție de turism, ca aceasta să apeleze direct la serviciile hoteliere.
- b) Dacă agenția de turism s-a adresat pentru rezervare simultan la mai multe hoteluri, nu trebuie să încheie mai multe contracte pentru același sejur și același turist, chiar dacă ulterior le anulează.
- c) Un contract hotelier nu poate fi condiționat de încheierea unui contract publicitar între părți.
- d) Hotelierul trebuie să comunice agenției de turism informații corecte despre hotel (categoria, amplasarea, calitatea serviciilor), astfel încât clienții să fie la rândul lor bine informați.
- e) Părțile contractante nu vor face în fața clienților acte care să lezeze reputația profesională a unei părți.
- f) Nivelul tarifului stabilit în contract nu va fi comunicat turistului, nici de agentul de turism, nici de hotelier.

II. Contractul de turism internațional

- **Contractul de turism internațional** este un acord de voință, prin care una dintre părți, dintr-o anumită țară, denumită vânzător se angajează să vândă celeilalte părți, dintr-o altă țară, denumită cumpărător produse turistice determinate cantitativ și calitativ, într-un anumit loc, la o anumită dată și contra unui tarif. Acesta este un contract sinalagmatic, deoarece generează obligații pentru ambele părți semnatare, una în calitate de cumpărător și cealaltă în calitate de vânzător.
- Legislația românească prevede obligativitatea încheierii contractului în formă scrisă.
- **Momentul încheierii contractului**
- Când părțile se întâlnesc personal, obligațiile încep să curgă din momentul menționat în contract și semnat de ambele părți.
- Când înțelegerea contractuală se face de la distanță, fără întâlnirea dintre părți, momentul încheierii se convine a fi:
 - - la momentul sau data când destinatarul (cumpărătorul) a expediat acordul său ofertantului;
 - - la momentul sau data când ofertantul a primit acceptul cumpărătorului;
- **Legea care reglementează contractul**
 - *Lex voluntaris*, caz în care părțile printr-o clauză contractuală - legea uneia dintre părți sau legea unei țări, care să reglementeze contractul semnat.
 - *Lex loci actus*, caz în care se aplică legea țării pe teritoriul căreia s-a încheiat contractul.
- **Jurisdicția**
- Instanța de judecată pentru rezolvarea litigiilor apărute ca urmare a nerespectării obligațiilor contractuale

III. Contractul de colaborare dintre agențiile de turism

Contractul de colaborare dintre agenția organizatoare și agenția revânzătoare

- **Responsabilitățile agenției de turism organizatoare:**
 - cedează agenției de turism intermediară revânzarea către public a produselor sale turistice;
 - oferă spre vânzare agentului revânzător programele turistice la aceleași prețuri practicate la ghișeele organizatorului;
 - organizează serviciile turistice ce fac obiectul contractului de colaborare;
 - comunică agentului revânzător comisionul cedat pentru fiecare program turistic oferit;
 - rezolvă reclamațiile privind cantitatea și calitatea serviciilor turistice vândute.
- **Responsabilitățile agenției de turism revânzătoare (intermediară sau o altă agenție organizatoare):**
 - reprezintă și garantează ag. organizatoare, care are obligația de a organiza și realiza serviciile ce fac obiectul contractului de colaborare;
 - oferă și vinde programele turistice la prețurile comunicate de organizator;
 - afișează în agenție condițiile de realizare a fiecărui program turistic;
 - încheie un contract de comercializare a serviciilor turistice pentru fiecare program vândut;
 - respectă condițiile de comercializare a serviciilor turistice stabilite prin reglementările în vigoare;
 - folosește voucher-ul ag. organizatoarei sau, în caz că folosește voucher-ul propriu, se va menționa că serviciile sunt asigurate de organizator;
 - păstrează confidențialitatea informațiilor, acestea fiind proprietatea organizatorului;
 - plătește ag. organizatoarei contravaloarea programelor turistice, după fiecare serviciu vândut și la termenele stabilite în contractul de colaborare.

Prevederi din Ordinul nr. 516/2005 din 12/04/2005

- Art. 2. alin (1) *În contractul încheiat între agenția de turism vânzătoare și agenția de turism organizatoare a pachetului de servicii turistice este obligatoriu să fie prevăzută o clauză prin care să se stabilească răspunderea agenției organizatoare față de agenția vânzătoare cu privire la buna executare a pachetului de servicii turistice.*
- (2) *În temeiul clauzei prevăzute la alin. (1), agenția de turism vânzătoare are dreptul să cheme în garanție agenția de turism organizatoare a pachetului de servicii turistice pentru plata despăgubirilor solicitate de turist ca urmare a neexecutării obligațiilor contractuale din vina organizatorului.*
- Art. 3. alin (1) *Nerespectarea prevederilor prezentului ordin se sancționează potrivit art. 8. alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 238/2001 privind condițiile de acordare a licenței și brevetului de turism, cu modificările ulterioare – sancțiunea: retragerea licenței de turism.*
- (2) *Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se realizează de personalul de specialitate din cadrul Autorității Naționale pentru Turism.*
-

IV. Contractul de comercializare a pachetului de servicii turistice dintre agenția de turism și turist

- **Pachetul de servicii** reprezintă o combinație prestabilită a cel puțin două din următoarele trei grupe de servicii turistice: cazare, transport sau alte servicii, reprezentând o parte semnificativă din pachet, atunci când sunt vândute sau oferite spre vânzare la un preț global și când aceste prestații depășesc 24 de ore sau prind o înnoptare. (**ORDONANȚA Nr. 107/30.07.1999**, privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice aprobată prin **Legea nr. 631/16.11.2001**, privind activitatea de comercializarea a pachetelor de servicii turistice, cu completările și modificările ulterioare).
- **Comercializarea pachetelor de servicii turistice** se face numai în anumite condiții:
- a) Orice informații privind pachetul de servicii turistice, prețul acestuia și toate celelalte condiții aplicabile contractului, comunicate de organizator sau de intermediar consumatorului, trebuie să conțină indicații corecte și clare, care să nu permită interpretări echivoce ale acestora.
- b) Vânzarea pachetului de servicii turistice se face pe baza contractului încheiat cu turistul, care în anumite condiții poate fi transferat unei terțe persoane sau reziliat.

Contractul de comercializare a pachetului de servicii turistice, este acordul de voință dintre agenția de turism și turist, care are ca obiect cumpărarea unui pachet de servicii turistice de către turist și eliberarea documentelor de plată și a documentelor de călătorie de către agenția de turism.

- Agenția de turism are obligația să furnizeze turiștilor în scris, în vederea încheierii contractului informații referitoare la:
- localitatea de destinație;
- ruta de parcurs;
- mijlocul/ mijloacele de transport utilizat/ utilizate, caracteristicile și categoria acestuia/acestora;
- tipul unităților de cazare, adresele și categoria de clasificare a acestora;
- serviciile de masă aferente și categoria de clasificare a unităților de alimentație;
- durata programului, cu modificarea datei sosirii și plecării;
- informații generale privind regimul pașapoartelor și al vizelor precum și al asigurărilor de sănătate necesare pentru călătorie și sejur;
- cuantumului avansului, dacă este cazul, precum și termenul pentru achitarea restului de plată;
- numărul minim de persoane necesar pentru realizarea programului și termenul limită pentru informarea turistului în caz de anulare a călătoriei turistice;
- posibilități de încheiere a unor asigurări facultative pentru asistență în caz de boală, accidente și altele asemenea;
- durata pentru care operează oferta turistică.

Organizatorul și/ sau intermediarul trebuie să comunice turistului, în scris sau prin orice altă formă corespunzătoare, înaintea încheierii contractului, informațiile de ordin general privind regimul pașapoartelor și al vizelor și formalitățile de sănătate necesare pentru călătorie și ședere.

Organizatorul și/ sau intermediarul trebuie să furnizeze în scris turistului, într-un termen stabilit prin contract, înainte de data plecării, următoarele informații:

- a) orașele, locurile escalei și legăturile, precum și după caz, locul ce urmează să fie ocupat de turist în fiecare dintre mijloacele de transport incluse în contract;
- b) denumirea, sediul/ adresa, numărul de telefon și de fax ale reprezentanței locale a organizatorului și/ sau a detailistului ori, în lipsa acestuia, cele ale autorităților locale care pot ajuta turistul în caz de nevoie, în cazul în care aceste reprezentanțe sau autorități locale nu există, turistul trebuie să dispună de un număr de apel de urgență sau orice altă informație care să permită contactarea asigurătorului și/ sau a detailistului;
- c) pentru călătoriile și șederile minorilor, informații care să permită stabilirea unui contact direct cu copilul sau cu responsabilul de la locul șederii copilului;
- d) posibilitatea semnării unui contract de asigurare facultativă care să asigure taxele de repatriere în caz de accidentare sau de boală.

(1) Agenția de turism organizatoare sau intermediară este obligată să furnizeze un **bon de comandă** numai în cazul solicitării unor pachete de servicii turistice care nu fac parte din oferta agenției de turism.

(2) **Contractul ia naștere în momentul în care turistul primește confirmarea scrisă a rezervării**, ce se transmite de organizatorul sau intermediarul călătoriei turistice, care acționează în numele organizatorului, în cel mult 60 de zile calendaristice de la data semnării bonului de comandă.

(3) În cazul în care conținutul bonului de comandă diferă de conținutul confirmării călătoriei turistice sau dacă această confirmare nu s-a făcut în termenul de 60 zile calendaristice de la data semnării bonului de comandă, turistul poate considera că voiajul nu a fost rezervat și are dreptul la rambursarea imediată a tuturor sumelor deja plătite.

(4) Nerespectarea dispozițiilor cuprinse la alin.(1)-(3) nu împiedică încheierea cu întârziere a contractului de comercializare a pachetului de servicii turistice, indiferent de perioada rămasă până la plecare dacă părțile sunt de acord.

(1) Bonul de comandă cuprinde următoarele elemente:

- destinația/ destinațiile călătoriei turistice, durata și datele de sosire și plecare;
- mijlocul/ mijloacele de transport și categoria acestuia/ acestora;
- tipul și categoria structurilor de primire;
- serviciile de masă (pensiune completă/ demipensiune/ mic dejun)
- programul turistic solicitat;
- numărul de persoane pentru care se comandă pachetul de servicii turistice, numărul de copii, vârsta și actele de identificare ale acestora;
- alte solicitări speciale.

(2) Contractul de comercializare a pachetului de servicii turistice dintre agenție și turist cuprinde următoarele clauze:

- destinația/ destinațiile călătoriei turistice, iar în cazul perioadelor de sejur, durata și datele de sosire și plecare;
- mijlocul/ mijloacele de transport utilizat/ utilizate, caracteristicile și categoriile de clasificare a acestuia/ acestora, datele, orele și locurile de plecare/ sosire, la ducere și la întoarcere;
- serviciile de masă furnizate, pensiune completă, demipensiune, mic dejun;
- dacă realizarea pachetului de servicii turistice necesită un număr minim de persoane, data limită de informare a turistului privind anularea călătoriei turistice comandate;
- ruta;
- vizitele, excursiile cu alte servicii care sunt incluse în prețul total curent al pachetului de servicii turistice;
- denumirea și sediul/ adresa agenției/ agențiilor de turism și după caz al agenției de turism detailiste și ale societății de asigurări;
- prețul pachetului de servicii, cu indicarea cazului în care acesta poate fi modificat și tarifele pentru anumite servicii: taxe de aterizare, îmbarcare/ debarcare în porturi și pe aeroporturi, taxe de turist, dacă acestea nu sunt incluse în prețul pachetului de servicii turistice ;
- termenele și modalitățile de plată;
- solicitările speciale ale turistului, făcute cunoscute agenției de turism organizatoare sau celei detailiste în momentul efectuării comenzii și acceptate de cele două părți;
- termenele în care turistul trebuie să transmită o eventuală reclamație pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a contractului de călătorie turistică;
- condițiile de modificare și reziliere a contractului;
- obligațiile agenției/ agențiilor de turism în cazul anularii călătoriei, al înlocuirii sau al neasigurării unor servicii;
- posibilitatea de transfer al contractului de către turist unei terțe persoane și modul de realizare a acestuia;
- eventuale modificări pe care agenția de turism le poate aduce serviciilor cumpărate;
- răspunderea agenției și despăgubirea turistului în cazul nerespectării clauzelor contractuale.

(3) În toate cazurile agenția de turism are obligația să înmâneze turistului un exemplar din contract.

(4) Contractul poate fi prezentat și sub forma unui catalog, pliante sau alt înscris, dacă turistul este informat despre aceasta și dacă documentul conține informațiile prevăzute la alin (2).

(1) Prețurile stabilite în contract nu pot fi modificate, cu excepția cazului în care contractul prevede în mod explicit acest lucru, atât în vederea majorării, cât și a reducerii, precum și modul de calcul al acestora și numai dacă modificarea are loc ca urmare a variațiilor:

- costurile de transport, inclusiv carburantului;
- adeverințelor și taxelor, aferente serviciilor de aterizare debarcare/ îmbarcare în porturi și aeroporturi și a taxelor de turist ;
- cursurilor de schimb valutar aferente pachetului de servicii contractat;

(2) Prețurile stabilite în contract nu pot fi majorate în nici un caz, în cursul celor 20 de zile calendaristice care preced data plecării.

- (3) În cazul în care prețurile stabilite în contract sunt majorate cu peste 10%, indiferent de motivele majorării, turistul poate rezilia contractul fără nici o obligație față de agenția de turism, aceasta din urmă având obligația de a rambursa imediat turistului toate sumele aferente călătoriei turistice plătite de acesta, inclusiv comisionul.

În cazul în care agenția de turism este nevoită să modifice una dintre prevederile esențiale ale contractului, aceasta are obligația să informeze turistul cu cel puțin 15 zile înainte de data plecării, iar acesta este obligat să comunice agenției de turism, în termen de 5 zile de la primirea înștiințării, hotărârea sa de a opta fie pentru:

- a) rezilierea contractului fără plată de penalități;
- b) acceptarea noilor condiții ale contractului.

În cazul în care turistul reziliază contractul conform prevederilor Art.13 sau agenția de turism anulează călătoria turistică înaintea datei de plecare, turistul are dreptul să i se ramburseze imediat toate sumele achitate în virtutea contractului.

În cazul în care, după începerea călătoriei turistice, o parte importantă din serviciile prevăzute în contract, nu sunt realizate sau agenția de turism organizatoare constată că nu le va putea realiza, aceasta este obligată:

- să ofere turistului alternative corespunzătoare în vederea continuării călătoriei turistice, fără majorarea prețului;
- să restituie turistului sumele ce reprezintă diferențe dintre serviciile achitate și cele efectiv prestate fără majorarea prețului;
- în cazul în care nu pot fi oferite turistului alternative corespunzătoare sau acesta nu le acceptă din motive întemeiate, să asigure fără costuri suplimentare transport retur al turistului la locul de plecare ori în alt loc agreat de acesta și, după caz, despăgubirea pentru serviciile neprestate.

Agenția de turism este răspunzătoare pentru buna executare a obligațiilor asumate prin contract, inclusiv în situația în care aceste obligații trebuiau îndeplinite de către *altă agenție de turism sau de către alte prestări de servicii*.

În cazul unor reclamații ale turistului cu privire la realizarea serviciilor turistice contractate, agenția de turism organizatoare, agenția de turism detailistă, precum și prestatorii de servicii vor acționa imediat pentru soluționarea reclamațiilor și vor face proba eforturilor depuse de ei în acest scop.

1) Agenția de turism organizatoare este răspunzătoare pentru buna executare a obligațiilor asumate prin contract, inclusiv în situația în care contractul de comercializare a pachetului turistic a fost încheiat de către o altă agenție de turism intermediară sau de către alți prestatori de servicii mandatați în acest sens.

2) De la prevederile alin. (1) se exceptează următoarele cazuri:

- a) când neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a obligațiilor asumate prin contract se datorează turistului;
- b) când neîndeplinirea obligațiilor se datorează unor cauze de forță majoră, precum cele definite la art. 18 lit. b) sau unui eveniment pe care nici agenția de turism, nici furnizorul sau prestatorul de servicii, cu tot efortul depus, nu îl puteau prevedea sau evita;
- c) când neîndeplinirea obligațiilor se datorează unui terț care nu are legătură cu furnizarea serviciilor prevăzute în contract, iar cauzele care au determinat neîndeplinirea obligațiilor au un caracter imprevizibil și inevitabil

- 1) Agenția de turism organizatoare este răspunzătoare pentru buna executare a obligațiilor asumate prin contract, inclusiv în situația în care contractul de comercializare a pachetului turistic a fost încheiat de către o altă agenție de turism intermediară sau de către alți prestatori de servicii mandatați în acest sens.
- 2) De la prevederile alin. (1) se exceptează următoarele cazuri:
 - a) când neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a obligațiilor asumate prin contract se datorează turistului;
 - b) când neîndeplinirea obligațiilor se datorează unor cauze de forță majoră, precum cele definite la art. 18 lit. b) sau unui eveniment pe care nici agenția de turism, nici furnizorul sau prestatorul de servicii, cu tot efortul depus, nu îl puteau prevedea sau evita;
 - c) când neîndeplinirea obligațiilor se datorează unui terț care nu are legătură cu furnizarea serviciilor prevăzute în contract, iar cauzele care au determinat neîndeplinirea obligațiilor au un caracter imprevizibil și inevitabil
- 3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b) agenția de turism organizatoare sau intermediară este obligată să acorde prompt asistență consumatorului aflat în dificultate. În cazul în care contractul privind comercializarea pachetului de servicii turistice a fost încheiat prin intermediul unei agenții de turism intermediare, obligația de acordare a asistenței este în sarcina ambelor agenții.
- 4) Agenția de turism intermediară este răspunzătoare pentru respectarea contractelor încheiate cu agenția de turism organizatoare, pentru plata către agenția de turism organizatoare a pachetelor turistice comercializate prin intermediul său, precum și a celorlalte obligații asumate prin contractul încheiat cu agenția de turism organizatoare cu privire la turiștii ce încheie contracte de comercializare a pachetelor turistice prin intermediul său.
- 5) Consumatorii care încheie contracte de comercializare a pachetelor turistice prin intermediul unei agenții de turism intermediare beneficiază de garanția la Fond pentru insolvența agenției de turism organizatoare.

1) Pentru daunele materiale cauzate de nerespectarea de către agenția de turism organizatoare a serviciilor cuprinse în contract, responsabilitatea acestora privind despăgubirea turistului nu poate depăși de două ori prețul pachetului de servicii turistice înscris în contract.

2) Agenția de turism organizatoare și/sau intermediară nu poate exclude sau nu poate limita responsabilitatea ei pentru prejudiciul cauzat de moartea sau de rănirea turistului ca urmare a acțiunilor ori a neglijenței ei.

- **Acțiuni în justiție**

- (1) Acțiunile cărora le poate da naștere în continuare un contract de comercializare a pachetului de servicii turistice care cade sub incidența prezentei ordonanțe din cauza de deces, de rănire sau altă atingere a integrității fizice ori psihice a turistului, se prescriu după 2 ani.

(2) În cazul rănirii sau al altei atingeri aduse integrității fizice sau psihice, care a cauzat moartea, după data la care contractul prevedea să ia sfârșit prestația ce a dat naștere la diferend, termenul de prescripție de 2 ani prevăzut la alin.(1) începe să curgă de la data decesului, dar nu mai târziu de 3 ani de la data executării prestației prevăzute în contract.

(3) Acțiunile cărora le-a dat naștere un contract de comercializare a pachetului de servicii turistice, care cade sub incidența prezentei ordonanțe, altele decât cele prevăzute la alin.(1) și (2) se prescriu în termen de un an.

(4) Termenul de prescripție curge de la data la care contractul prevede că ia sfârșit prestația ce a dat naștere diferendului.

DE REȚINUT:

La încheierea contractelor, prestatorii de servicii turistice trebuie să cunoască următoarele cerințe:

1. Să prezinte clienților contractul-cadru

- 1.1. Prezentarea contractelor-cadru se face în mod amănunțit, în funcție de solicitarea clientului, explicând semnificația clauzelor contractuale.
- 1.2 Prezentarea contractelor-cadru se face cu claritate, evidențiind drepturile și obligațiile ambelor părți.
- 1.3. Prezentarea clauzelor contractelor-cadru se face utilizând un limbaj accesibil clientului, clarificând eventualele nelămuriri.
- 1.4. Prezentarea contractului-cadru se face în cunoștință de cauză, pe baza normelor interne ale unității hoteliere și a legislației în vigoare.
-

2. Să negocieze clauzele contractuale

- 2.1. Negocierea clauzelor contractuale se face abordând o atitudine cordială, dar fermă.
- 2.2. Negocierea clauzelor contractuale se face folosind un limbaj politicos, clar și concis.
- 2.3. Negocierea clauzelor contractuale se face adoptând stilul și manierele adecvate.

3. Să verifice completarea corectă și semnarea contractului de către client

- 3.1. Verificarea contractului se face cu atenție, pentru a fi completat corect, în totalitate.
- 3.2. Urmărirea sumelor înscrise și a semnării contractului de către client se face cu atenție, în scopul evitării eventualelor contestații.
- 3.3. Verificarea contractului se face cu promptitudine, pentru a putea remedia eventualele erori în timp util.